

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, sivec izvečer izvečer nedelje in pravniki ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, na pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, na pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi samopoj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčije celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljalne naročnine se ne ozira. — Za osemletno plačanje od peterskopne petiti-vrste po 14 h, če se ostanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se involir frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Pisarniške številke po 10 h.

Upravištvu telefon št. 35.

Schwarz na delu.

Kranjski deželni predsednik, novopečeni baron Teodor Schwarz, ima celo vrsto pristnotirolskih lastnosti, izmed katerih se dve kar harmonično izpopolnjujeta, namreč umstvena skromnost in gorostasna trmoglavost.

Baron Schwarz si je vtepel v glavo germaniziranje kranjske dežele. Naloga je z ozirom na pritlikavost barona Schwarza vprav titanika, ali kar je mogoče doseči in storiti, na to dela baron Schwarz z vsemi močmi in s tisto neverjetno trdovratnostjo, ki je lastna kapacitetam njegovega kalibra.

Klerikalna stranka gleda to popolnoma ravnodušno. Barona Schwarza pusti počenjati v narodnostnih stvarih kar hoče, naj si bo še tako na škodo slovenstvu, samo da ji njen molk plačuje s koncesijami klerikalizma. Kravja kupčija je etabliрана in funkcionira prav dobro. Ni čuda, da je vse nemurstvo tako navdušeno za zvezo s klerikalci.

Korak za korakom zasleduje baron Schwarz svoje cilje, vse krepkeje čutimo krepkeje germanizacije v slovenskem mesu.

Najprej so brezdomovinski klerikalci storili podlo izdajstvo ter privolili, da se je v Ljubljani ustanovila popolnoma nemška gimnazija. Zdaj ima 25.000 kranjskih Nemcev in nemčurjev dve gimnaziji in eno realko, pol milijona štajerskih Slovencev pa le par kilavil razredov, dočim koroški in primorski Slovenci niti takih razredov nimajo. To je sad klerikalnega brezdomovinstva.

Čim je bila nemška gimnazija pod streho, je šel baron Schwarz korak dalje.

Kakor znano, imamo na Kranjskem dva deželna šolska nadzornika, enega za ljudske in enega za srednje šole. Na to deželno šolsko nadzorstvo je baron Schwarz obrnil svojo pozornost in tu je čisto skrivaj in za hrbotom poklicane šolske oblasti hotel nemštvu pomagati do nove moči in do vpliva na šolstvo.

Ne da bi za to vedel deželni šolski svet, ne da bi kaj vedel deželni odbor v svoji celoti — v koliko so bili poučeni klerikalci, nam še ni znano — se je baron Schwarz obrnil na naučno ministrstvo s predlogom, naj imenuje za Kranjsko še tretjega deželnega šolskega nadzornika in je za to mesto predlagal znanega nemškutarja profesorja Belarja.

Kakor rečeno, je baron Schwarz pri tem predlogu postopal zahrbtno, zakaj deželni šolski svet in deželni

odbor imata v takih stvareh važno besedo in kdor jima tako stvar zamoli in prikrije ter jih poskuša postaviti pred fait accompli, postopa tihotapsko.

Da je tretji deželni šolski nadzornik na Kranjskem popolnoma nepotreben, to ve vsakdo, kdor le kolikaj pozna šolske razmere. Barona Schwarza tudi niso napotili do tega predloga niti pedagogični niti šolsko-administrativni nagibi, marveč ednole želja, povečati za sedaj vpliv nemštva na vse kranjsko šolstvo in zlasti na deželni šolski svet ter preskrbeti, da bi pozneje, če bi šel Hubad ali Levec v pokoj, prevzel posle enega ali drugega nemškutar Belar.

Ta načrt je prekanjen kar se da, in ko bi se bil posrečil, bi bil to hud udarec za slovenstvo na Kranjskem.

Za sedaj je Schwarz načrt padel v vodo. Naučno ministrstvo je spoznalo, kako nezasišlan je Schwarz predlog, čutilo je, da mora nastati na Kranjskem vihar, če bi vlada storila po tem predlogu in zato je odvila predlog barona Schwarza. Nemški strankar dr. Marchet, ki vodi učno ministrstvo, je bil pravičnejši kakor »nevtralni« baron Schwarz!

Ministrstvo je barona Schwarza z odklonitvijo njegovega predloga pošteno blamiralo. Ali s tem, da je ta nezasišlani predlog odklonilo, še ni za vedno pokopan. Schwarz je trmoglav in ril in vrtal bode dalje in pripravljat tla ureditvenju svojega načrta vzlic vsem oviram. Naj se danes ali jutri zgodi sprememba v ministrstvu, pa je lahko mogoče, da se uresniči njegovi naklepi; naj se danes ali jutri umakne Hubad ali Levec, pa smo lahko prepričani, da bodo na dotično mesto vtihotali Belarja ali kakega drugega nemškutarja.

In kako je to mogoče, kako da se upa Schwarz tako postopati? Ker so naši klerikalci brezdomovinci, ki za koncesije klerikalizmu prodajajo slovenske narodne koristi.

Pismo s Hrvaškega.

(Rauchov položaj po avdienci pri kralju. — Cesarjev jubilej in Hrvaška. — Delovanje klerikalcev).

Zagreb, 11. junija.

Baron Rauch je bil preteklo soboto sprejet pri kralju. Poročal mu je o položaju na Hrvaški. Avdiencia je trajala trideset ur. In Rauch — ostane na banski stolici.

To je vse, kar se uradno ve. Rauchovi časopisi triumfirajo, vesele se zmage nad ustavnim prin-

cipom, da se more pri nas držati človek proti volji celega naroda. Uspešno izrablja dejstvo, da že sedaj ni Rauch padel, da prepričajo celo javnost o — stalnosti njegove vlade, in da v doglednem času ne bo spremembe sistema na Hrvaškem.

V tem obstoji ves Rauchov manever navzgoraj in nazdolaj. Navzgor dokumentira, kako na Hrvaškem ni mogoče ničesar ukreniti v kratkem času, kako nagle spremembe na banski stolici le jacišo opozicijo. Zato potrebuje dalje časa, da se strasti poležejo, da popusti »teror« koalicije, a potem bo z gospodarskimi reformami prepričal narod o svojih dobrih namelih... Zato je zahteval še poprej, naj ga puste mirno na banski stolici nič manj, kakor — tri leta. Navzdolet pa hoče s svojo neomajno stalnostjo izzvati prepričanje, da je brezuspešna vsaka nadaljnja borba proti njemu. Uporne elemente je treba disciplinirati, podleže zastrašiti, neodločne zase pridobiti.

Načrt ni ravno napačen. Vrh tega bi bil pri volji, žrtvovati tudi svojega najvernejšega prijatelja podbana Czernkoviča. Vrgel bi ga čez krov, da pomiri vihar. Seveda šele v skrajni sili.

Rauch je priznal, da je pri kralju referiral o dogodkih na vseučilišču. Brezdomovno je moral nekako zagovarjati tudi škandal glede štipendij za Czernkovičevega in Arantkega sina in ostale korupcijske afeze. Kako se je pri teh stvareh izvil, vedi sam bog. V javnosti niso mogla njegova glasila tega potlačiti. In še zaradi ene afeze se je moral opravičevati. Znano je, kako je Rauch takoj ob svojem prihodu na bansko stolico začel operirati proti celi koaliciji z denuncijacijami o »antidinstastnosti« in »veleizdajstvu«. Pozneje je ta obrekovanja omejil na srbsko samostalno stranko. Takrat se je blamiral z znano dvojbno afero proti dr. Medakoviću, skrivši se za »državno tajnost«.

Nato je hrvaški delegat dr. Dušan Popović v sijajnem govoru razgrnil v peštanskem parlamentu vso mizerijo Rauchove vlade ter je med drugim rekel, naj bo Rauch s svojimi denuncijacijami o antidinstastnosti nekoliko previdnejši, ker so znane njegove izjave o habsburški dinastiji šele v nedavnem času. To je bil žebelj v glavo. Koalijski časopisi že nad mesec dni ponavljajo to Popovićovo izjavo ter vprašujejo Rauchova glasila, naj povedo, kakšne izjave so to, kaj je na stvari, toda Rauchova glasila na vsa vprašanja trdovratno molče. Ne upajo si ni-

ti dementirati! Rauch paradira na Dunaju kot poseben zaupnik krone, a tukaj si ne upa o tako delikatni aferi niti črhiniti, kaj šele, da bi z največjim ogorčenjem odbil od sebe tudi samo misel, da je sploh bil kdaj ilojalen!

Toda on dobro ve, zakaj molči, ker je koalicija dobro oborožena z dokazi... Baron Rauch je namreč, preden je postal ban, vedno živo simpatiziral z madžarskimi idejami iz leta 1848. ter se je v privatni družbi čestokrat zelo neugodno izražal o naši dinastiji. Tako se je tedaj kopje obrnilo proti Rauchu.

Kako se je mogel izviti iz te afeze, ako ga je vprašal kralj, to ostane zagonetka. Našemu narodu more služiti to le v pouk, kako v dvornih krogih takoj verujejo tudi najnesmiselnijšim obrekovanjem, kadar se gre za naše narodne predstavitelje, a za popolnoma utemeljeno obtožbo se niti ne zmenijo, kadar se gre za madžarskega eksponenta...

* * *

Pri nas vlada soglasno mišljenje, da Hrvaška ne sme sodelovati pri jubilejnih slavnostih na Dunaju. Poslanec dr. Babić-Gjalski je to stališče prav lepo razložil v »Pokretu«: ako bi leta 1848. ne bilo Hrvatov, ne mogel bi se niti slaviti ta jubilej, ker so takrat le Hrvatje rešili prestol. A za nagrado po 60 letih je sedaj Hrvaška edina dežela v celi monarhiji, kjer vlada absolutizem.

Nato je prišla še tudi afera s programno knjižico o dunajskem »Festzugu«, kjer se našim graničarjem na nesramen način pripisuje poseben talent v vojski za — tatvino. Ta nezasišlana žalitev je izzvala največje ogorčenje, bodisi da odbor za »Festzug« obeta vsako »zadosčenje«, vendar je težko sedaj pomiriti razburkane valove.

Med tako razpoloženje je padel danes smešen predlog. Bivši kandidat hrvaške stranke prava M. Mileušnić, drugače premožen človek, je razposlal na vse strani tiskane okrožnice naslovljene na poslance in sploh na ves narod, kjer pozivlja, naj se vsi vzdignemo, »pa makar tudi 10 tisoč«, gremo k vladarju ter mu kot »verni otroci« čestitamo k jubileju in razložimo žalostno stanje na Hrvaškem. Predlagatelj se zanaša, da nam kralj ne — odbije prošnje, naj napravi konec nezakonitostim na Hrvaškem. Tej naivnosti se vsakdo posmehuje.

* * *

Naši klerikalci se čimdalje bolj odtegujejo vsaki akciji, ki se je lo-

teva vsa ostala naša javnost. Očitno imajo popolnoma nesposobno vodstvo, ki ne zna prikrivati pogubne klerikalne tendence. S tem seveda le koristijo borbi proti klerikalizmu. Klerikalci že sedaj popolnoma odkrito branijo Raucha ter napadajo koalicijo, tako da Rauchovi časopisi neprestano prinašajo sodbje klerikalnega »Hrvatstva«. To je sedaj edini organ, s katerim se morejo postavljati. Seveda pri tem ne pozabijo naglašati, kako so klerikalci — »načelni opozicionaleci«, a vendar tako »objektivno« sodijo!

Te dni so klerikalci najbesneje mahali na napravo »otroški praznik«, ki so ga naše učiteljice napravile po zgledu pri drugih narodih. To je namreč ideja, da se dva dneva v letu posvetita skrbi za siromašno in zapuščeno mladino, da občinstvo doprinese v ta namen akotudi najmanjši dar. Vkljub vsemu klerikalnemu ruvanju, ali morda ravno zato, je ta ideja prvokrat sijajno uspela v Zagrebu. Klerikalci so bobnali proti temu, češ, da ni vse postavljeno na »katoliško« podlago in ker ni zagotovljeno nunam in popom, da bodo gospodarili v zavodu za te otroke!

S tem pa so dosegli ravno nasprotni efekt. Ako bodo tako nadaljevali, moralo jih bo vsako plemenito podjetje prositi, naj ga napadejo, ker s tem bo tudi uspeh zagotovljen.

Glasovi iz Idrije.

Napovedane veselice, ki jo je nameravalo prirediti idrijsko učiteljstvo v proslavo cesarjevega jubileja in v korist društvu za varstvo revnih otrok, — ne bo, če smo prav razumeli sobotnega »Slovenca«. S samimi klerikalci si učiteljstvo ne upa nastopiti. Če radi tega ne, ker se je zbalo blamaže ali, ker ga je vendar sram takih pomonikov, to je stvar učiteljstva in nas nadalje ne zanima. Konstatujemo le z zadovoljstvom, da se idrijska napredna društva niso dala ujeti na klerikalne limanice, ko se jih je v znamenju in pod pretvezo lojalnosti in milosrčnosti hotelo porabiti v to, da bi klerikalcem omogočili javen nastop pred naprednim občinstvom. Kajti čisto jasno je, da so imeli klerikalci s to prireditvijo pred očmi samo svoje strankarske nameene; javna tajnost je namreč, da bolj zagrizeni klerikalci naskrivaj nasprotujejo društvu, ki mu je bil določen prebitek veselice, ker vidijo v njem konkurenco Vincenčevi družbi, katero povse prosto izrabljajo in zlorabljajo za svojo stranko, dočim

LISTEK.

Na Primorskem.

Na Primorsko se pride od več strani. Ko bi bil jaz še hribolazec, bi opisal pot čez Porezen dol na Tolminsko in od tam mimo Goljakov na Čavn in na vrhu tega hriba bi sestaval načrt, da opišem Primorsko vredno in po njenih zaslugah ob zadnji volitveni dobi. Toda jaz sem hribolazec samo še v duhu in v spominu, še po ravni cesti ne lazim več rad, vozim se pa rad v odprtih vozeh, da si ogledujem svet in zlasti višine, po katerih sem mlad in vesel prehajal. Ko sem se zadnjikrat popeljal na Primorsko, zgodilo se je to po Vipavski dolini in ko je volitveni boj na Primorskem najbolj vohral. Ni čuda torej, da sem do malega skoro celo pot politiziral sam seboj in kolikor mogoče kar naravnost predse gledal, da nisem opazoval toliko ob obeh straneh te doline nastavljenih brezpotrebni cerkva, ki se mi vidijo v novejši dobi kot trdnjave, iz katerih streljajo na nas poštene ljudi. Sveti Jeronim, sveta Trojica, sveta Ana, sveti Jakob, sveti Miklavž, tam za Gočami cerkvice, kateri še za

ime ne vem, sveti Pavel in sveti Ahac, vse to stoji na hribeih in na samem. Prejšnje čase sem vedel za pomen teh cerkvic. Pri vsaki je bil in seveda je še sedaj važen prelaz za zajce in lisice, pri nekaterih tudi za srne. Kdor je pri cerkvici stal, ta je gctovo streljal in sešli smo se navadno tudi pri cerkvici in se tam dogovarjali, lagali in se za potrebo tudi pridušali o minoli gonbi. Poizvedel sem pa, da, odkar izhaja »Domoljub«, se to več ne godi, ampak da lovei, kadar pri cerkvici skupaj pridejo, takoj pokleknejo in molijo. Mogoče je tudi to; zabraniti jim tega nihče ne more in »Domoljub« ima velik vpliv in le škoda, da ne izhaja v več jezikih, gotovo bi bilo manj greha po svetu in več denarja v pa-peževi mošnji in še presvetli Tone Bonaventura bi imel še kak groš v žepu in ne bi bil prišel na boben. Pa kaj hočemo, vsaj za škofo, duhovnike, brunne žene in nedolžne otroke ni ta svet, tam na onem svetu jih čakajo plačilo in rajsko veselje. Brate Feltrinelli in oskrbnika Dicoento bo pa hudič pekel in polival jih bo sam gospod šenklaški Šiška z mastjo, katero bo sedaj on pridobil na Gornjem gradu. Ko bi se mi ne mudilo naprej do Primorskega, posebno ker vem, da se bom še pristavljaj, bi jel nekoliko meditirati o tem polomu,

pa naj bo; prepustim celo stvar »Domoljubu«; ta bo gotovo vse natančno pojasnil in povedal, kako se je to godilo, da je prevzvišeni škof prišel na boben in vzlic temu, da vsi pravi in verni kristjani zanj molijo. Pa vendar ni kak potuhnen liberallec? Ne, ne! To ne, odpusti mi ti dragi »Domoljub«, ti kažipot in nebesa, da me je obšla taka misel. Priznam, da te še premalo čitam in študiram. Pa kaj bi tudi prevzvišenega Toneta prištevaj liberalcem, saj veš, da ni še zadostikrat zapel: »Veni creator spiritus«.

No, pa da se vrnem na svoje potovanje na Primorsko in da še enkrat povem, da sem kar naravnost predse gledal, da bi sovražnih trdnjav ne videl. Priznam, da sem zašel ravno po tem gledanju naravnost v pobožno premišljevanje in vestno ocenbo cerkvic na hribeih. Gledal sem namreč in imel sem pred seboj vedno vas Budanje. Kaj — vas? Ne! Glavno mesto Vipavske doline. Že sem podarjal, da mi nismo za ta svet, priznam, da so zadnje volitve svetu dokazale, da cvet vipavskih glav ni za posvetno slamo, ampak da si pripravlja ležišče za večnost. In teh, ki ne marajo za slamo, je bila večina, vrhunc protislamarjev so pa Budanje. Resnica je, da so tam osli doma, ki nosijo grozdje in drugo sadje po

svetu, in resnica je tudi, da osel za slamo ne mara, ampek reči vendar ne moremo, da so se Budanji kaj od oslov priučili, saj so vendar vedno po svetu in drugod ni tolikanj oslov. Pa pustimo osle na strani in udarimo na pravo struno: Samo dva liberalna glasova sta bila pri zadnjih volitvah v Budanjah. Še v Šentvidu, kjer do malega nima drugi besede kakor obče in sam sebi najbolj koristni župan, je bilo več zavednih volilcev in torej zadaj ostajaš, Šentvid, in kapitol in glavna trdnjava cele doline so Budanje, quod erat demonstrandum.

Kako se pa tudi postavljajo Budanje! Cerkev nova na odprtem prostoru in pobeljena na lišp. V rešpekti daljavi od cerkve na vseh straneh kakor razpojene ovce razpostavljene hišice so tudi vse pobeljene. Sveti Ahac je kar črn proti Budanjski beljavi; gotovo je vrhpoljski. Ko bi bil naspol, bi bili Budanji valjda svojo stran tudi pobelili in to bi bilo kaj imenitno. Da še solnce posije na to budanjsko beljavo in zvonovi zapoje, se meni kar nehoti vidi, da ima vsaka teh pobeljenih bajt svoj stolpič in v njem svoj zvoneček in vrvice do tal speljano, za katero vleče osušena baburica, ki je nebroj liberalnih grošev po mestih nabrala in jih domov vvozila, kjer se

daj zvoni in moli in se zgraža nad mestnimi liberalci po predpisih propovednih nauk v glavni cerkvi. Da, Ljubljancanje, Zagrebčani in drugi mestjani, ki kupujete sadje od svetohlinskih babnic, vi belite Budančjem cerkev in koče in zato ste že na tem svetu obsojeni kot brezverski liberaluhi, vaši groši so pa dobri. Dobro bi bilo, da bi nekoliko pometli po mestih to budanjsko tercijalstvo in prostor naredili za Gabrice, ki imajo tudi sadjarsko kupčijo in so se postavili kakor en mož za našega Štreklja. Naj Budanji sedaj nekoliko počivajo in naj doma zvenkljajo in bingljajo, da jim bodo kar angelčki nad hišicami plesali in bodo oni uživali rajsko veselje že na tem svetu. A...

Ne! Ne še Amen, saj nisem še na Primorskem, kamor sem se namenil. Do malega se mi godi kakor našemu Sivorju, ki je »Hojo na Triglav« opisaval, pa še iz hiše ni stopil. Vsaj toliko prostora mi dovolite še, gospod urednik, da prestopim s klobukom čez glavo mimo kranjskih Šturij čez most na Primorsko. Zatečem se naravnost na Lavričev trg, snamem klobuk do tal in s povzdignjenim glasom zapojem: »Ti, ki si nas ustvaril, kakor listja trave...« itd. Da, vzvišeni Lavrič, tvoje mučeništvo je rodilo obilen sad. Beda te je

bi tega pri novem društvu za enkrat še ne bi mogli delati. Kdo jim bo delal, da so se naenkrat tako poboljšali. Mi že ne. Zato pa naj klerikalni pevec le na koru briljirajo, naprednjaki se prav radi odpovedujejo užitku, katerega bi imeli od njih, ki so idini toliko izvežbani, da bi bili lahko kos svoji nalogi. Le med sabo se zabavajte, gospoda!

Razdor med delavstvom večajo liberalci, — ker nočejo s klerikalni skupno nastopiti, tako tarnajo »Slovenec« in pri tem »grenke suze runi«. Ubogi dopisnik, usmiljenja si vreden, da te je bog obdaril s tako mehkim srcem. Ti si v resnici človekoljub v pravem pomenu besede, klerikalec si le za nameček. Samo škoda, da si se šele sedaj zavedel svojega poslanstva. Kje si bil pa takrat, ko so edini tvoji somišljeniki kazili solidarnost idrijskega delavstva, ki se je borilo za svoj kruh in svoj obstanek?! Vse napredno misleče delavstvo se je zavedalo svojega neznosnega položaja ter je bilo enega duha in ene misli, da si magari s silo pripori ekstenzijske pogoje, pešiča klerikalnih delavcev pa je šla — našun-tana od svojih brezvestnih voditeljev — svojo pot in je po svojih močeh metala polena pod noge svojim sotrpinom. Takrat, takrat bi se bil oglašil in zapel jeremijado! Danes gleda iz tvoje javkanja gola in pristna hinavščina.

Klerikalni pisarji niso le najbolj zagrizeni strankarji, ampak med klerikalci tudi najlepši fantje v Idriji. Kajti upokojeni davčni kontrolor, sedaj reditelj jubilejnega spreveda, g. Zazula, je po svojem finem okusu dobil med klerikalnimi rudarji enega samega, med klerikalnimi pazniki samo dva, ki so vredni, da se udeležijo obhoda, ostali, ki so v prvi vrsti našli dopadajenje v obeh nove veličine, pa so sami klerikalni pisarji. Ti bodo torej predstavljali pred svetom rudarsko skupino idrijsko. Ja, vsakdo ne more biti lep. Prispevke so sicer pobirali tudi pri rudarjih in mešanih inmarskidojerad vrgel kakor dvojačo, da bode moglo par rudarjev zastopati iti na Dunaj, ker bi sicer gotovo nikdar ne videli cesarske prestolice. Sedaj pa tako razočaranje, da so izbrani sami Oswaldovi lajbišpice! Ta ali oni klerikalec se je pogledal v zrcalo in si mislil, da je gorši od tega ali drugega pisarja, ki je našel milost pri zaupniku deželne komisije. Ali zrcalo nima jezika, nima besede, odločal je g. Zazula, ko se je prej posvetoval v tajni seji s klerikalnim generalnim štabom. Tišči pristaji S. L. S., ki jim »up je šel po vodi«, da bi zastopali šli pogledat mesto, kjer se mora treh pustiti zunaj, naj le pomislijo, da si še niso pridobili toliko zaslug za stranko kot izvoljenci, da se jih torej tudi pri tej priliki ni moglo tako upoštevati kot one. Zato za naj se potrudi, da bode dosegli tudi sami rekord v špiclarnju, in ob cesarjevi sedemdesetletnici g. Zazula ne bode pozabil nanje. Nam je le žal g. Kavčiča, ki bi bil lahko tudi kot govornik nastopil.

Ne samo lastnih pristašev-rudarjev, ampak tudi g. nadsvetnika je g. Zazula vodil za nos. G. nadsvetnik, misleč, da morajo rudarji tvoriti rudarsko skupino, je dal delavcem oklicati, naj se zgledajo, kdor se hoče udeležiti jubilejnega spreveda. To se je zgodilo opoldne, zvečer pa se je rudarjem naznanilo, da se ni treba nikomur zglašati, ker je skupina že polna. G. Zazula je bil stvar že prej uredil — brez vednosti gospoda nadsvetnika.

preganjala in v smrt pognala, ker si vso svojo duševno silo in zadnji belič žrtvoval svojemu narodu. Ne samo ajdovski glavni trg, do malega cela Primorska naj bi nosila tvoje ime. Kar naravnost rečem, da po večjem tvoji zaslugi je sedanja zmaga na Primorskem. Ti si nam izklesal moške, ki dičijo Ajdovščino in tvoj trg. Notar je črnkast, kakor si bil ti, skoraj bi ti bil podoben. Požrtovalec je do skrajnosti in beseda njegova je krepka, ker prihaja iz srca in vsakega prepriča, ker ga podpirajo dejanja. Roko si podajata z Nacetom, ki gleda iz putra. Ta Nace je mož beseda in ni še nikdar navadne kaj šele častno besedo snedel. Tudi ni klepetav, kakor tisti Nace, ki je častne besede in razbija jajca, še preden se je pišče dogodilo. Živela vidva in ves domačikrogženskega in moškega spola, v katerega prištevam tudi starega junaka iz Lokave, ki prihiči na pomoč, ako se mu le migne s krepko besedo in odprto dlanjo. Nevolja me obdaja, da se ne morem danes z vami baviti. Naj bo za danes dovolj, gospod urednik, me že grdo gleda in mi očita, da sem se predolgo bavil z Budančji prazno slamo in kar zraven spada. Kr.

Za tiste klerikalce, ki bi bili tudi radi paradirali po cesarskem Dunaju, pa so morali ostati doma, namreka baje g. Zazula po svojem povratku prirediti kinematografske predstave s slikami iz jubilejnega spreveda. Za aparat bode treba šele pozneje pobirati.

Državni slugi v Ljubljani.

Dne 4. t. m. ob 8. uri zvečer je zborovala podružnica ljubljanska I. avstrijskega društva državnih slug po § 2. draštvenih pravil v društvenih prostorih Sv. Jakoba trg št. 7 ter sklenila, da naj se nemudoma pošlje deputacija do tukajšnjih državnih poslancev.

Ta deputacija je izročila poslanecem naslednjo spomenico:

Vaše preblagorodje! Velecenjeni gospod državni poslanec!

Ker so postale socialne razmere državnih uslužbencev letos do skrajnosti neznosne in je njih položaj res obupen in usmiljenja vreden, upa se podpisano društvo Vašemu Preblagorodju poslati v prigrabu še enkrat svoje zahteve za nujno in ponižno prošnjo, da se našega stanu usmilite in z vso vmeno delate v državnem zboru na to, da se našim upravičnim zahtevam ugoditi in se nam nekoliko izboljša naš usmiljenja vreden položaj.

To storimo, zanašajoč se na Vašo naklonjenost in v nadi, da se bode na merodajnem mestu zavzelo za te upravičene zahteve našega pozabljenega stanu.

Prenašali smo decenije in decenije potrpečljivo in voljno vse težave in upali na izboljšanje našega gmotnega položaja, toda zaman!

Vsled pretirane draginje vseh živil, je postala beda med našim stanom neznosna in zaupno izročamo rešitev svojega socialnega vprašanja v zaščito Vašega Preblagorodja.

Uverjeni, da našo zaupno prošnjo uslišite, beležimo Vašemu Preblagorodju najvdaneje

Podružnica I. avstrijskega društva državnih slug v Ljubljani, dne 4. junija 1908.

Ivanuš s. r., **Zorko s. r.**,
t. č. tajnik. t. č. nač.

Tej spomenici so dodane naslednje:

Zahteve državnih slug.

Z zaupanjem priporočamo Vam torej v zaščito v državnem zboru naslednje naše peticije:

1. Uvedba časnega avanzma liki uradnikom, ker je po sedanjih razmerah skoro nemogoče doseči več kot III. službeni razred;
2. regulacija pokojnine za vdove. Povišanje minimalnega zneska od 400 K na 600 K;
3. uvedba 35letnega službovanja za vse kategorije slug; uvedba osemerne dela na dan in odškodovanje čezurnega delovanja, posebno nočne službe jetniških paznikov;
4. določitev provizorija slug vseh kategorij na eno leto in potem definitivno nastavljenj;
5. uvedba službene pragmatike, kakor je že po vseh državah Evrope v uporabi, da se odstranijo samovoljna pretiranja posameznih predstavnikov;
6. preosnova disciplinarnega postopanja, ki odstrani dosedanje razmere, po katerih je izročen sluga popolnoma na milost in nemilost predstojniku, odprava sramotilne zaporne kazni pri jetniških paznikih;
7. odstranitev prikrite kvalifikacije, po kateri je nedopusten uslužbencu vpogled vanje in mu je odvzeto sredstvo proti nji upravičeno ugovarjati;
8. uvrstitev cestarjev v IV. službeni razred slug in predruženje naslova v cestne paznike;
9. uvrstitev sodnih dostavljalcev v kategorijo pomožnih slug;
10. 14dnevni letni dopust za slugo pri vseh cesarskih oblastnjah;
11. takojšnja odprava bolniškega zavarovanja provizoričnih uslužbencev in mesto tega cela plača za polletno bolezensko dobo.

Iz parlamentarnih odsekov.

Dunaj, 12. junija. Včeraj je brambni odsek razpravljal v podrobni debati o podporah za rodbine rezervistov, ki so poklicani k orožnim vajam. Predlog poslanca Skarleta, naj se pritegnejo med podpornike tudi oče in mati rezervistove žene, je bil odklonjen. Istotako se je odgodil predlog poslanca Petelenza, naj bi dobile podporo tudi rodbine nadomestnih rezervistov med osemteenskim vežbanjem. Najdaljša debata se je razvila pri § 3, ki določa visokost odškodnine. Vladni zastopnik je bil za »krajevnim razmeram primer-no dnino«, dočim je poslanec Skarlet predlagal najmanjši znesek najmanj 1 krono na dan. Pri glasovanju o tem predlogu pa se je pokazala nesklep-

čnost odseka, kar se je zgodilo baje le umetno.

Flakoval odsek je razpravljaj včeraj o kompetenci sodišč v tiskovnih pravdah. Pokazalo se je veliko nesoglasje. Poslanec dr. Skedl je predlagal porotna sodišča za hudo-delstva, ki ga zakrivi časopisje in posebna sodišča (Schöffengerichte) za prestopke. Socialni demokratje so predlagali za hudo-delstva in pre-stopke porotna sodišča, krščanski socialisti pa za privatne žalitve v tisku pristojna sodišča za žaljenja časti. Debata se bo nadaljevala v prihodnji seji.

Sanitetni odsek je razpravljaj o vladni predlogi o zobozdravništvu in zobotehnikih. Za referenta sta bila izvoljena poslanca dr. Stojan in Heilingner.

Proti dualizmu.

Dunaj, 12. junija. »Reichs-post« je prinesla razgovor z dalmatinskim poslancem Ivaniševićem, ki se je odločno izrekel proti dualizmu in za trializem. Poslanec je rekel: »Dualizem je za nas Hrvate in za monarhijo najškodljivejša stvar. Izmed dveh zlov je vendar treba voliti manjše. Tudi Srbi bi ne bili proti trializmu, ki bi jim bil le na korist. Bil sem vedno za slogo s Srbi. Žalibog se v Dalmaciji na obeh straneh pretirava, vendar se izboljšuje jo razmere za slogo. Reška resolucija je spravila hrvaško vprašanje na dnevni red, napravila Hrvaško za tretji faktor v monarhiji ter pripravila dunajsko vlado do tega, da se bolj briga za Dalmacijo. Reške resolucije smatram za politični mane-ver, ne pa za politični ideal. Zagotovi pa moram, da reške resolucije ni rodila ljubezen ali simpatija za Madžare, temuč zlovolja nad Avstrijo. Avstrija naj popravi škodo, ki smo jo pretrpeli sedaj. Našim bratom na Hrvaškem se naj omogoči ustavno življenje, v Dalmaciji se naj uvede hrvaški uradni jezik, izvede se naj železniška zveza med Bosno in Hrvaško in naši združiti naj se ne dela ovir.«

Ogrsko - hrvaški državni zbor.

Budimpešta, 12. junija. V današnji seji so se odobrile investicije za državne železnice, nakar se je začelo razpravljati o sanitarnem zakonu. Parlament bo zboroval najbrže le še prihodnji teden. Ker je v tem kratkem času še pričakovati daljši debat, se ne bo razpravljalo o vseh pripravljenih predlogih. Na dnevni red prideta najbrže le zakonska načrta o brezplačnem ljudskošolskem pouku in o zvišanju davka na žganje. Vse ostale stvari se odgodi na jesen.

Italija prerokuje vojno z Avstrijo.

Rim, 12. junija. V parlamentu razpravljajo o novih železnicah. Poslanec Felissent je zahteval, naj se pri tem misli v prvi vrsti na obrambo deželne meje proti Avstriji ter se dogradite dve progi do meje. Govornik se je skliceval na to, da ima Avstrija za slučaj vojne šest železniških zvez, Italija pa le tri. Kaj pomagajo utrdbe, ako ni mogoče pravočasno prispeti z vojaštvom do njih. Govornik je izjavil, da se mora Italija pripraviti, da bo z mirno vestjo zrla v bodočnost. Ministrski predsednik Giolitti: »Sanjate z odprtimi očmi.« — Felissent: In vi, gospod ministrski predsednik, sanjate z zaprtimi očmi. Mislite resno in vestno, zakaj bližajo se težki časi, ne sanjajte ne z odprtimi, ne z zaprtimi očmi.

Veleizdajska zarota v Črni gori.

Cetinje, 12. junija. Zagovornik glavnega zarotnika Rajkovića je poudarjal, da je njegov klient izročil bombe policiji ter sploh izdal načrt zarotnikov, zato zahteva, naj ga sodišče oprosti. Tudi zagovorniki ostalih zarotnikov so navajali olajšujoče okoliščine ter prosili za oprostitve ali pa vsaj milostne kazni. Zagovorniki govore že tretji dan.

Italija o Maroku in Balkanu.

Rim, 12. junija. Na vprašanje poslanca Cimenija, kaj je z diplomatskimi dokumenti o Maroku in Balkanu, je odgovoril državni tajnik Pompili, da bo sestavljen dokumentov še nekaj časa trajalo. Knji-ga o Maroku je že gotova ter se kmalu predloži. S knjigo o Macedoniji pa se počaka, da se dožene sporazumljenje med Anglijo in Rusijo.

Hudodelstvo grških vstašev.

Carigrad, 12. junija. 14 mož broječa grška četa je napadla bolgarsko vas Višeni ter odvedla dva kmeta in devet kmetic. Pozneje so se vstaši še enkrat vrnili ter začeli vas zažigati. V tistem trenutku so prihi-

teli orožniki, toda vstaši so začeli naje streljati. Končno so morali vstaši bežati, a ko so prišli orožniki do njihovega skrivališča, so našli le trupla 11 bolgarskih ujetnikov, ki so jih Grki pomorili.

Perzija pred revolucijo.

London, 12. junija. Okoli parlamenta v Teheranu se je zbralo na tisoče oboroženih nacionalistov. Vojstvo je dobilo ukaz, vse razorožiti, toda ni dovolj močno in demonstrantje so razorožili par kozakov. Po vseh voglih mestnih ulic so nabiti revolucijski lepaki. Revolucio-narji se nočejo pokoriti ruskemu ultimatumu ter nameravajo pokrajino Azerbajdžan proglasiti za avtonomno pod nemškim varstvom. Splošno se sodi, da bo Nemčija tudi prevzela protektorat, da s tem demon-strira proti angleško-ruskemu pobratimstvu v Revalu.

Petrograd, 12. junija. V Tebrisu so vstaši grozili napasti rusko poslaništvo, toda prišla je šahova brzjavka, v kateri grozi z ostrimi kaznimi, da osvobodi državo anarhije. Obenem šah prisega, da bo ustavo verno varoval. Šahova brzjavka je začasno umirila vstaše, ki so že hoteli proglasiti šaha za od-stavljeneza.

Zunanja politika Rusije.

Pariz, 12. junija. Povodom sestanka v Revalu je bil poročevalec »Matina« pri ruskem ministrskem predsedniku Stolypinu. Stolypin mu je izjavil: »Temelj naše splošne politike ostane slej kot prej zveza s Francijo. Naše prijateljstvo z Anglijo se popolnoma krije z miroljubnim ciljem te zveze. Rusko-angleško prijateljstvo je potrebno za ravnotežje Evrope, ravnotežje, ki si ga nihče ne bo drznil dotakniti. Prijateljstvo z Nemčijo s tem ni prizadeto, ker naš dogovor z Anglijo se tiče Perzije, Afganistana in Tibeta, to je dežel, kjer imata Anglija in Rusija braniti le lastne interese.«

Dragi tovariši načelniki in gasileci!

Povabim Vas dne 18. t. m. po-poldne ob 3. uri v hotel »Ribnik«.

Dnevni red:

1. Razprava o organizaciji gasilstva.
 2. Razgovor o proslavi jubileja 60letnega vladanja presvitlega cesarja.
 3. Razni nasveti.
- Opomba:** Pri drugi točki dnevnega reda se bode razpravljalo o splošni skupni proslavi 60letnega jubileja, vsled tega bi bilo velikega pomena, da se vsi dosluženi vojniki udeležijo razgovora o proslavi tega velepomembnega dogodka in k izredno veličastnemu slavu z gasileci skupno pripomorejo.
- Tovariši! Ljubezen do našega presvitlega vladarja in naše mile domovine, nas pozivlja, da kot zvesti državljani in vojniki združeno stopimo v kolo in proslavimo ta izredni zgodovinski dogodek.
- Radi tega je nujno potrebno, da se udeležite tega velevažnega razgovora v obilnem številu.
- Postojna, 10. junija 1908.
- M. Petrič**,
podnačelnik zaveze gasilnih društev.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 13. junija

Jubilejski spreved. Več dni se je bilo bati, da pokvari dež ves jubilejski spreved. Toda naposled se je vreme vendar obrnilo na boljše in včerajšnji dan je bil lep in priazen. Že o polnoči so se začeli zbirati ljudje in več tisoč oseb je mnogo ur potrpečljivo čakalo na veliko maskera-do, imenovano jubilejski spreved. Tujcev je prišlo gotovo na stotine, seveda so večinoma prišli zjutraj in odšli zvečer. Tudi pravih tujcev, ljudi, ki so dali hotelirjem, kavarnarjem itd. kaj zaslužiti, je bilo mnogo na Dunaju, vendar niti približno toliko, kolikor se jih je pričakovalo. V Pratu se je začelo na vse zgodaj sestavljanje skupin. To je bilo dolgo-trajno in mučno delo, in marsikoga je minila potrpečljivost. Nastali so celo burni prizori in kmetje so kleli, da se je kar bliskalo. Naposled je bilo dolgega čakanja in pripravljanja vendar konec in mogočno, res veli-kanski spreved se je začel pomikati v mesto po določenih ulicah. Cesar je prišel nekaj minut pred deseto uro na dvorno tribuno, kjer so ga pozdravili grof Wilczek, predsednik slavnostnega odbora dr. Klotzberg in župan Lueger. Kmalu nato je dospel spreved pred cesarsko tribuno. Najprej so defilirale zgodovinske skupine. Kostumi so bili res jako dragoceni, vobče pa je bila sodba o zgodovinskih skupinah le malo ugoda-na. Bolj slikovite so bile narodnostne skupine, ki jih je občinstvo tudi dosti navdušeno pozdravljalo. Kranj-

ske skupine so v celoti napravile jako dober vtisk. Kočevci so hajlali kar so mogli. Pri narodnostnih skupinah so odločili raznobojni pestri kostumi, drugače tudi te skupine niso bile kdo ve kaj. Kritični gledalci so bili vobče precej razočarani. Ko so bile zgodovinske in narodnostne skupine pasirale cesarsko tribuno, so se okrog nje razpostavili peveci. Lueger je imel navdušen govor na cesarja. Ko je zaklical okoneu govo-ra »Höch«, so zapeli naenkrat vsi dunajski zvonovi in mogočno je za-orila cesarska pesem. S tem je bila slavnost končana in spreved se je po določenih ulicah vrnil v Prater ter se razšel. Čisti dobiček spreveda je bil namenjen jubilejski akciji »za otroke«, toda čistega dobička ni nič, marveč se znatna izguba. Sodi se, da znaša deficit pol milijona kron. Spekulantje so se pri prodaji tribunskih sedežev pošteno uredili. Na tisoče in tisoče sedežev sploh niso mogli prodati, na tisoče sedežev so prodali v zadnjih urah po nekaj grošev, mnogo sedežev pa so razdali zastoj, samo da so tribune napolnili. Nesreč se je razmeroma malo zgodilo. Reševalne postaje so sicer intervenirale v ka-kih 400 slučajih, a težjih nesreč je bilo le 21. Neki deček si je pretresel možgane, neki trgovec si je padši skozi šipe prerzal kite in neki drugi trgovec si je gredeč na tribune zlomil roko.

Oj ta katoliška mladina! V klerikalnih listih kar ni konca pripovedovanja, kako se je »slavnost« v Mekinjah pri Kamniku skozinskoz slovesno izvršila in kako je na vseh koncih in krajih vladal vzoren red, kar mora pri klerikalnih prireditvah biti res že nekaj posebnega in nena-vadnega, če se zdaj zaradi tega tako udarja na veliki boben. Da ne bo kdo mislil, da se je mekinjska slavnost res izvršila brez vsake neprimlike, moramo povedati, da so se katoliški fantje končno do krvi stepli. Bili so to ljubljanski čuki, na katerih naslov se je spustila taka velika slava. Ko so se namreč ti fantiči, napolnjeni navduševalnih govorov dr. Kreka in drugih klerikalnih kapacitet ter skrivnostno sladko ginjeni, peljali s kamniškim vlakom v belo Ljubljano, so začeli rohnati duhovi in prerazgretih glavah (nedoraslim ni dajati opojnih pijač!) in konec je bil, ko je tekla kri in ko je bilo ubitih par šip vagonovih. Napravljeni škodi pa katoliška mladina ni bila voljna plačati in šele ko je na kolodvoru bila pred oboroženo silo, se je spokorila za posledice klerikalne telovadbe. Toliko v obvestilo, ker je »Slovenec« pisal, kako dostojanstveno in v zornostu nastopali čuki na dan mekinjske slavnosti in kak velikanski vpliv so napravili povsod. Vpliv po glavah in šipah! Oj ta katoliška mladina!

V Dravljah »puške pokajo«, četudi samo — bezgove, ker je on-dotni rojak gospod Ev. Kogovšek od-povedal blagoslovljenje gasilnega doma, češ, da se je informal, da je vse res, kar se je »Slovenec« o dra-veljskih razmerah nalagal. Zdaj vsaj vemo, da gospod Kogovšek po-zna tiste kroge, kjer se kujajo lažnivi dopisi v »Slovenec«. On se je že celo nekaj naučil v tisti čedni družbi! To spričuje njegova »izjava« v »Slovenec« od 9. junija. — Toda kaj Kogovšek, kaj Zabret? Pravi-jo, da v St. Vidu noben vrabec ne pade s strehe brez volje »cesarskega namestnika« g. župana Belca. V St. Vidu imajo gasilno društvo že nad 20 let pod vodstvom g. Belca. Seveda ima to društvo malo članov in slabo orodje, nič vaj, a veliko dolga. Sko-raj vsa ognjegasna društva okoli St. Vida so si naredila že gasilne dome, le St. Vid ga še ni imel. Da bi ne ostal na sramoti, je g. Belce letos začel bo-bnati ljudi skupaj, da naj mu poma-gajo gasilni dom postaviti. In res jih je veliko dobil, da so mu dali pri-spevkov in vžvali material. Drugi so pa zopet rekli: Čemu bomo po St. Vidu Klanfarju hiše zidali? Za ro-kodelski dom smo dali denar in bla-go, a danes je le še po imenu roko-delski, v resnici pa Belcev. In ravno tako bo z gasilnim domom. Gospod Belce se pa ni dal premotiti in je hitel z zidavo. A Draveljci so ga pre-kosili. Oni bodo svoj dom v nedeljo že otvorili, g. Belce bo pa svojega se-veda nekoliko pozneje. V St. Vidu mora biti slavnost sijajna, kaj se bo-šore Draveljci proti Klanfarju postavljati?! — Kako so potem v taj-nih sejah »špano« vlekli in dopise kovali za »Slovenec«, si vsak lahko sam predstavlja. Draveljci bodo pa svoj ognjegasni dom vendar le otvo-rili v nedeljo in upamo, da se rodo-ljubno občinstvo te slovesnosti ude-leži v obilnem številu! Na pomoč!

Sulferajnska blagajna v Kranjski hranilnici. To je že prene-unno! Svojpot nas hodijo v uredništvu nadlegovat stranke z vprašanji, kje je gospod Črne, vulgo Dež, da mu vrnejo od sulferajnske izposojane po-sojla?odnosno da vložijo pri njem prošnje za nova posojila. Spočetka ni-smo vedeli, od kot ta nadloga, zdaj

pa smo poizvedeli, da sedi ta mnogoiskani gospod Črne vulgo Dež v Kranjski hranilnici, naši bližnji sosed, kot njen uradnik. Da se rešimo te nadloge, ki nam je vse preje nego simpatična, predlagamo ravnateljstvu »Kranjske hranilnice«, da naj oskrbi primeren, dalekoviden napis na svojem poslopiju, na katerem se bode čitalo, da je mnogoiskane gospoda blagajnika germanizatoričnega Sulferajna med uradnimi urami dobiti v pisarni tiste hranilnice, ki zajema večino svojega kapitala iz rok slovenskega občinstva, proti kateremu ravnoje naperjen ultragermanski sulferajna. — Gospoda Črna, Ljubljancina, ki se pred nedavnim časom nemški niti jecljati ni znal, ki pa je zdaj postal izmed vseh uradnikov Kranjske hranilnice najstrastnejši germanizator, pa si o priklji izposodimo pobliže, če kar hitro ne bode nehal s svojim deževnim germanstvom.

— **Farovski dovtipi.** V naših farovžih se goji posebna vrsta humorja. Kadar so gospodje zbrani okrog polnih bokalov in so sami med seboj, tedaj se ne menijo samo o dobrih in o slabih farah in kako je najbolje pitati purane in rane, marveč rečejo tudi kake smešne. In kadar so prav dobre volje, postanejo tudi zbadljivi. Zadnji čas krožijo po farovžih posebno dovtipi na škofo. — Tržaški škof je na gl. — ljubljanski škof je prenegel. — »Katera ura gre v Ljubljani najslabše? — Bonaventura. — Seveda niso vsi farovski dovtipi tako nedolžni, kakor ta dva; gospodje so tudi včasih hudobni in se znajo tudi krvavo norca delati iz škofov, a taki dovtipi, izkresani pri polnih šefanih, niso primerni za spodoben list in zato jih nečemo navajati.

— **Moderen pedagog** je ravnatelj novomeške gimnazije. To dokazuje tale ferman: »Es sind Fälle vorgekommen, dass Gymnasialschüler Zeitschriften, welche die sittlich-religiöse Erziehung der Schüler bedrohen und auf die Charakterbildung einen höchst nachteiligen Einfluss haben, nicht bloss zu Hause gelesen, sondern auch in die Schule gebracht, nämlich die »Omladina« und »Svobodna Misel«. Das Lesen dieser beiden Zeitschriften wird hiemit den Schülern des Gymnasiums verboten. Alle Schüler, welche gegen diese Anordnung verstossen, werden nach einmaliger fruchtloser Ermahnung vom Gymnasium entfernt. — Rudolfswert, am 6. Mai 1908. — Fr. Breznik, m. p.«

— **Moderni konvertiti.** Prav zabavala me je povest o najnovejšem »izpreobrnenju« v Ljubljani. Tudi jaz sem ga dobro poznal, tega »velikega« gromovnika, že takrat ni ni ugaljal njegov preveliki radikalizem in ateizem, kajti predobro vem, da extrema se tangunt. Naj se tolaži s tem, da ni edini, zdi se temveč, da ti krepki značaj med seboj tekmujejo za rekord. Eden piše, da je najboljšje zdravilo proti spolnim boleznim prejemanje zakramentov, drugi grmi proti liberalizmu in obeš svetinje, tretji si ne upa govoriti kot prirodoslovec o darvinizmu, čes, da je to »kočljiva stvar« itd. In vse to zaradi ljubega kruhka, ki ga nameravajo prejeti iz tolste roke klerikalcev. Ali res ni nobenega Cankarja, ki bi takšne tipe ohranil bodočim rodovom v zabavo in pouk? Ali teh mož ni v dno duše sram, kako gaziyo ideale svojih akademičnih let? Klerikalcem pa čestitamo!

— **Pri deželnem sodišču** v Ljubljani je razpisano mesto sodnega adjunkta — pa to menda samo formalno — kajti javna tajnost je, da hočejo na to mesto vtihotapiti znanega kurzoveca in pangermana Stöckla iz Črnomlja, ki službuje komaj eno leto kot adjunkt in še za silo slovenski ne zna, in vse to na škodo starejših kompetentov. Pozor tedaj poslanci, da se to ne zgodi!

— **K nad sodišču** v Gradecu so te dni poklicali v službovanje deželno-sodnega svetnika dr. Wagnerja, kar pomeni, da bode kmalu imenovan nad sodnim svetnikom v Gradcu, če se v to kvalifikuje. Da se bode dobro kvalificiral, ni nobenega dvoma, ker je »deutscher Gfretthrunder« prve vrste. S tem korakom pa se je zopet prezrla cela vrsta starejših in izvršno kvalifikovanih deželnosodnih svetnikov, za katere ni mesta v Gradcu, ker so Slovenci. To postopanje se bode danes ali jutri še kruto maščevalo na zistemu in na Pitreichu. Kje je tedaj tista pravičnost, o kateri je govoril Pitreich ob nastopu svoje službe?

— **Škofu se poklanjajo.** Kakor poroča »Slovenec«, so se večeraj ljubljanskemu škofu poklonili duhovniki in mu čestitali k njegovi desetletnici. Vsega tega bi ne bilo, če bi mi ne bili pravčasno opozorili slovensko javnost na to znamenitost. Ker bi bili klerikaleci pozabili na škofovo desetletnico, če bi je mi v svoji brezumnosti ne bili sprožili, pričakujemo zdaj, da bo »Slovenec« navedel zasluge, ki si jih je stekel Jeglič te-tem pri Poljanah, za njegovega na-

kom svojega desetletnega nadpastorovanja. Kakor čujemo, se bo od neke strani res priredil primeren opis Jegličevih zaslug.

— **Ljudska posojilnica** gradi v Miklošičevih ulicah svojo hišo. Načrte je napravil hrvaški arhitekt g. Vancas. Da mož nekaj zna, o tem ni dvoma, a zdi se nam, da je tudi hudomušen in da je »Ljudsko posojilnico« malo — potegnil. Kdor si ogleda fasado novega poslopija, dobi vtisk, kakor da se gradi ta hiša po načrtih, namenjenih za kako bolgarsko tolerančno hišo v Bukareštu. Na hiši sta dva ženska kipa. Ena teh žensk kaže razgaljene prsi, kakršnih ljubljanski škof kar ne more videti, druga pa stiska mošnjo. Radovedni smo, kaj poreče škof, ki je zoper muzo na Prešernovem spomeniku tako strahovito grmel, kakor bi se bilo bati, da pohujša vso deželo.

— **Nemška kultura.** Iz Kočevja se nam poročajo skoraj neverjetne vesti o počenjanju tamonjše nemške drhali. Kočevski posojilnici so ukradli napisno tablo; v hiši, s katere so tablo ukradli, stanuje kazenski sodnik kočevski, kateri ne more biti vesel čina nemških bratcev, ki takorekdo pred njegovim nosom kradejo; seveda se tatovi niso našli in so ostali torej brez kazni. Kočevska posojilnica si je omissila drugo napisno tablo. Tudi to drugo napisno tablo se je hotelo ukrasti, a je preprečila to naša žandarmerija, kateri se je posrečilo zasačiti uzmoviče pri delu in enega celo ujeti. Človek bi mislil, da bo nedolžna napisna tabla imela vsaj zdaj mir; neznanim zlikovcem pa ni dalo miru in so jo namazali tako, da napis ni več čitljiv. Ne vemo, ali boljši kočevski Nemei vse to odobravajo; skoraj moramo misliti, da odobravajo, ker bi se sicer tako grda dejanja ne ponavljala. Gospoda bi naj pa vendar čuvala dobro ime Kočevja, ker to dobro ime bo zelo trpelo, ako v Kočevju ni varna tuja last.

— **Klerikaleci in Trubarjeva štiristoletnica.** »Domovina« piše: Ko je pred nekaj meseci priredila dunajska »Slovenija« slavnost, na kateri se je slavil spomin Trubarja in se je te slavnosti udeležil tudi dr. Ploj, so klerikalni listi in še posebno »Slov. Gospodar« zagnali velikanski hrup in klicali kmetom: Kamenjajte ga, proslavljajte Trubarja, ki je bil celo literat! Tako se govori kmetom, ki verujejo v vsako besedo »Slovenskega Gospodarja«. Drugače je seveda z dijaštvom, ki zna tudi samo misliti in ki pozna Trubarjeve zasluge. Graji ga, je nevarno, zato ga slave kot svetnika. Klerikalna »Zora« piše v 7. številki t. l. dobesedno: »Kdor ljubljansko slovo, izgovarja z nekim svetim spoštovanjem ime Trubarjevo, zakaj on dobro ve, da je ta mož v našem slovtvu nekaj — Kristof Kolumb: spisal nam je prvo slovensko knjigo. In pa: »Motite se, slovenski svobodomislec, če mislite, da katoliški Slovani Trubarja kot verskega reformatorja zaničujejo; nikakor ne! Kakor je že sv. Pavel rekel: Ne živim jaz, temveč v meni živi Kristus — tako tudi Trubar. Kristus je njegovo življenje, Kristusa ima vedno pred očmi, vanj upa, njega ljubi, zanj dela piše.« Tako »Zora«. Zdaj pa povejte, ali ste že videli večje hinavstvo, kakor je pri naših »katoliških« voditeljih!

— **Vdova in pater.** V lepem našem mestu na desnem bregu Ljubljane živi bogaboječa vdova, navdušena klerikalka. Svetim ljudem so seveda vedno na stečaj odprta gostoljubna njena vrata. In tako so prihajali v njeno hišo razni bogoljubni ljudje, posebno marljiv pa je bil v posetih neki pobožni gospod v črni halji. Njegove posete je seveda narekovala najčistejša krščanska ljubezen, saj je v katekizmu pisano, da je »delo krščanskega usmiljenja« — vdove tolažiti. No, čas izleči vse rane in ozdravil jih je tudi bogaboječi osamljeni vdovi. Vtolažena, okrepčena je bila. In zgodilo se je, da je pater izostal iz hiše in da je vdova odšla na dolgo potovanje...

— **Marijina devica.** V najbližji ljubljanski okolici je 60leten mož poročil pred leti vdovo, ki je imela 18letno hčerko. Mati je skoro na to umrla. Očim in pastorka sta nadalje živela skupaj, seveda v miru in strahu božjem. Punica je bila navdušena članica »Marijine družbe« in je bila na glasu kot jako sramežljivo in pobožno dekle. Letos pa so jele vaške ženske skrivnostno stikati glave in si tajinstveno šepetati na uho čudno zgodbo o sramežljivi »Marijini devici«. In kmalu se je raznesel glas po vasi, da sta 60letni očim in 18letna pastorka živela skupaj kakor mož in žena poročena. Župnik sedaj robanti in proklinja, da se je tako motil v pobožnem, nedolžnem in sramežljivem dekletu, punica pa čaka svoje rešitve gori nekje v Vižmarjih ali v št. Vidu. Oj te »Marijine device«!

— **V okrajni cestni odbor** v Škofji Loki je izvoljen za načelnika g. Alojzij Grošel, župan v Dob-

metnika pa g. Gašper Čarman, posestnik v Škofji Loki.

Mestnemu magistratu je neka dunajska knjigarna ponudila v nakup več redkosti, ki so za nas Slovence jako zanimive. Te redkosti so: Prešernov rokopis pesmi »Nuna in kanarček«, parte Andreja Smoleta in Prešerna ter Vodnikov rokopis njegove »Ilirije oživljene«. Ne dvomimo, da bo mestna občina kupila te redkosti.

Na izrednem občenem zboru deželne zadrugedimnikarjev na Kranjskem, ki se je vršil dne 24. majnika t. l. v hotelu »Ilirija« v Ljubljani in kojega se je udeležilo 27 članov (izmed 46), bili sta sklenjeni dve resoluciji, oziroma prošnji, ki sta jako važni za kranjske dimnikarje. Prva je: Na c. kr. deželno vladu je vložiti prošnjo, da vpliva na podrejena ji c. kr. okrajna glavarstva in ta zopet na vse občine svojega okoliša, da mora vsak hišni posestnik dimnike in kušice v svoji hiši redno dajati omesti in snatižiti le po opravičenih dimnikarjih in ne, kakor se zdaj velikokrat zgodi, da snažijo dimnike in kušice nevezeli posestniki hiš sami. Na ta način bi se dimnikarjem po deželi pripomoglo do boljše zasluzka in nevarnost radi požarov bi bila veliko manjša, nego je sedaj. — Druga resolucija je pa: C. kr. deželna vlada se naprosi, da potrebno ukrene, da se v smislu § 42. obrtnega reda v mestu ljubljanskem in na deželi uvede prisilna omejitev pri izvrševanju dimnikarskega obrta. To se pa ne zahteva le v korist dimnikarskega obrta, marveč iz požarno - policijskih ozirov, torej v korist celokupnega prebivalstva. V to svrhu je bila izvoljena deputacija treh članov (gg. Fran Gerald, Krško, Ivan Kolar, Postojna in Izidor Schoberl, Jesenice, Gorenjsko). Ti bi naj šli z načelnikom zadruga k gospodu c. kr. deželnemu predsedniku in pa h gospodu deželnemu glavarju ter jima izročili sklenjeno resolucijo oziroma prošnjo. Gospod zadrugi inštruktor dr. Blodig je pripomnil, da je sedaj čas za agitacijo za prisilno omejitev na dimnikarske okraje in zavzeti bi se morale vse dimnikarske zadruga za to. Zadrugi zapisnikar je naznanil navzočim, da je ces. kr. deželna vlada že poslala zadrugi načrt razdelitve na dimnikarske okraje, in sicer za okoliš c. kr. okrajnega glavarstva kočevskega in črnomalskega; vendar mora pa zadruga, predno se o teh načrtih izjavi, zaslišati mnenje prizadetih dimnikarjev samih. Tudi so se na tem občenem zboru premenila zadruga pravila ter prilagodila novemu obrtnemu redu. Te premembe je iz prijaznosti izdelal gospod zadrugi inštruktor dr. Blodig. Član g. Spitzer (Ljubljana) je stavil predlog, da se vložijo prošnja na stavbna oblastva, ki naj bi poklicala h komisijam za gradnjo novih stavb tudi vselej dimnikarja, da ne bodo stavbni poljudno gradili dimnikov, marveč po nasvetu dimnikarja. Ta predlog je bil soglasno sprejet. Član gosp. Izidor Schoberl (Jesenice) je predlagal, da se dela na to, da ne bodo hodili dimnikarji iz drugih krovovin snažiti dimnike na Kranjsko ter tako gmotno škodovali kranjske dimnikarje. Zastopnik obrtnega oblastva, g. komisar Semen, je pojasnil to zadevo in priporočal, da se takih slučajih naznanijo pristojnemu obrtnemu oblastvu, in pripomni, da se bo to lahko preprečilo, ako bo izvedena enkrat razdelitev cele Kranjske na dimnikarske okraje. Nato je načelnik zadruga dveinpol ure trajajoče zborovanje zaključil. — Opomba uredništva: Več dimnikarjev, se je obrnilo na nas, zakaj nismo prinesli nobenega poročila o tem zborovanju. Pričujoče poročilo smo dobili v četrtek; da se je pa zborovanje vršilo, smo pa izvedeli storaj iz vprašanj dotičnih dimnikarjev. Toliko v pojasnilo, zakaj nismo preje prinesli poročila.

Par pripomb k vprašanju o izginotem patriotizmu tržaških Slovencev! V svoji številki od 4. junija je tržaška »Edinost« priobčila pismo, ki ga jej je pisal neki delavec, kakor je razvideti iz podpisa. Ta delavec se vprašuje, kam da je neki izginil patriotizem, ki so ga gojili tržaški Slovenci v minulih časih? — »Spominjam se leta 1882, — piše delavec — ko smo bili vsi iz sebe samega navdušeni in ko smo vkljub grozečim bombam letali za kočijo, v kateri se je vozil vladar, vsi srečni, da ga vidimo in da ga eventualno obvarujemo pred grozečim sovražnikom! Kam so izginili oni znameniti obhodi po mestu, v katerih smo v tisočih in tisočih sodelovali, da tako pokažemo javno, kar smo čutili v prsih — da damo duška svoji vroči ljubezni do vsega, kar je avstrijsko?! — In ta delavec pove, da so ta patriotizem v sroih tržaških Slovencev zamorili ravno voditelji in predstavitelji državne moči in oblasti, in sicer, da so ti mogočnejši zamorili ta patriotizem s svojim vedenjem, s svojim postopanjem proti onim, ki so ta

patriotizem gojili — proti Slovincem. In delavec, ki je to zapisal, ima prav! On navaja v svojem pismu par ised v tega postopanja državnih oblasti proti Slovincem. In da ima ta delavec prav in da bodo učinki tega postopanja proti Slovincem imeli trajne posledice, naj služi v dokaz ta, po našem mnenju jako drastičen izgovor: Neki tržaški Slovenec-okoličan je bil l. 1898 aretovan o izgrediv povodom smrti pokojne cesarice Elizabete. Mož je vedno trdil in še vedno trdi, da ni storil ničesar drugega, nego da je vpil: »Živela Avstrija!« Vendar je bil sojen in obsodjen na več mesecev ječe. Sedaj ima ta mož — oženil se je šele potem — 6 ali 7letnega sinka. Neki dan je temu drugi starejši paglavac očital: »Tvoj oče je bil v perzonu!« Ko je dečko prišel domov, je najprej vprašal očeta, kaj da je »perzon?« Oče mu je povedal, da je to ječa, hiša, kamor zapirajo one ljudi, ki store kaj hudega. Nato je sinko vprašal očeta, če je bil on res v perzonu? Oče ni vedel, kaj bi odgovoril; slednjič je pa otroku vendar potrdil, da je bil res v ječi. A ko ga je sin vprašal, kaj da je on storil hudega, da so ga potem zaprli v ječo, mu je oče povedal, da so ga zato zaprli, ker je vpil: »Živela Avstrija!« — »Oh — je dejal dečko nato — jaz pa ne bom nikdar in nikdar zavpil »Živela Avstrija!« — Povejte nam sedaj, ali ne bo ostalo temu otroku, kakor vcepljeno v spominu, da je prepovedano in kaznjivo kričati: »Živela Avstrija!« In koliko je takih otrok, ki so bili njih očetje kaznovani zato, ker so se čutili ogorčene radi umora njih cesarice? In le pogledite v letnik 1899, katerega si bode tržaška lista, in iz poročil o razpravah, ki so se na sodišču v Trstu vršile proti obtožencem radi izgrediv, pa vam ne bo težko zaslediti, da so bili ti obtoženci po 75% Slovenci in pa da so bili ravno Slovenci izzvani, provocirani. A zaslediti bodeite tudi, da so bili ravno Slovenci, torej provociranci, najhujše kaznovani, dočim so bili provokatorji obsojeni le na neznatne kazni. In da je to res, naj govori dogodek, ki ga hočemo tu navesti. Dne 12. septembra 1898 so se na veder vršili hudi izgredivi. Neki Slovenec je pred nego kavarno zavpil: »Živela Avstrija!« Neki Italijan mu je odgovoril besedo, ki je pri Italijanih jako zaničevalnega pomena, in ki pomeni »odpadek ali blato«. Bila sta oba aretovana. Slovenec, ki je bil zavpil »Živela Avstrija«, je bil obsojen na tri tedne, a Italijan, ki se je izrazil zaničevalno za Avstrijo, na tri dni zapora. — I, potem seveda ni čudno, da je pri tržaških Slovincih izginil patriotizem. A s tem, da je pri njih izginil patriotizem, ravno s tem so Slovenci mnogo pridobili na vseh straneh in celo na ugledu pri svojih najhujših sovražnikih, namreč pri svojih sodeželanah italijanske narodnosti!

Glas iz krogov odvetniških in notarskih uradnikov. V avstrijskem parlamentu se že od nekdaj ne podvizejo z zakonskimi predlogi, izvzemši z onimi, od katerih ima vsakokratna vlada glavni dobiček in o katerih vsled tega sklepajo z ono nervozno naglico, ki čisto niti ne dopušča dovolj preudariti vse njene dobre in slabe strani. Tako je tudi z zakonsko predlogo o službenem razmerju trgovskih uslužbencev in drugih zasebnih uradnikov; v zadnjem času je ta zadeva zopet skoro popolnoma zaspala. Verjeli smo doslej dohajajočim vestem in upali, da reši to predlogo državni zbor še pred koncem maja, a varali smo se; še vedno jo ima narodnogospodarski pododsek v pretresu in predno preide v svojo zakonito pot, gotovo še preteče več mesecev. Kako navdušenje je vladalo v naših vrstah, ko smo izvedeli, da je dne 25. sušca t. l. sklenil narodnogospodarski pododsek tudi sprejem odvetniških in notarskih uradnikov v navedeno zakonsko predlogo, hvaležni smo bili in smo onim narodnim zastopnikom, ki so našemu stanu priborili pravo poštovanje; in njih nazorom se tudi — upajmo! — ne bode protivile ostale zakonodajne instance. Vest o sprejetju, združena z govoricami, da pride zakonska predloga še do junija v zbornico, nas je navdajala z veselimi nadami, da morda že letos postanemo deležni po predlogi nameravanega dopusta. A veselje je bilo prezagodnje, ker v sedanjem stanju nam je težko pričakovati, da postane predloga še tekom letošnjega leta zakon. Bliza se čas letoviške dobe, pred durmi je doba dopustov za državne in mestne uradnike in dijakih še štejejo ure, ki jih še ločijo od počitnic. Vse se veseli zaželjenega in zasluženega počitka; zavest, da se kmalu odpočijejo od celoletnega duhomornega dela, jim množi njihove moči, da se tudi v teh toplih dneh ne vdajo malodušju in da jim je še mogoče vršiti s vso vnamo svoje dolžnosti. Izemo dela le naš stan, na katerega depričujejo učinkuje zavest, da se ne ravna s njim kakor drugimi

enakovrstnimi uslužbenci. Nevarno je vznujati taka čustva v sedanji dobi socialnega prebujenja, zato pa kličemo tem potom svrjim šefom: Dajte nam dopust! Vi sami veste, kako zahtevate stavite do vsakega posameznika od nas; vi sami veste, da ni več onega mirnega dela, kot so ga imeli nekdaj naši predniki, da se je vselila v naše pisarne pretirana naglica, ki dela vas in nas nervozne, in da nujno potrebujemo daljšega počitka, da ne izrabimo svojih moči predčasno in ne opešamo v razmeroma krepkih letih. Že v preteklih vročih dneh, ko se je dvigal toploter nad 30 stopinj, si je želel vsak, ki je zaposlen med pisarniškimi zidovi, v prosto naravo, in že komaj je pričakoval nedelje, ko bo slobodno vsaj en dan užival sveži godni zrak. Vendar ta kratek odpočitek ne zadostja, da bi si nabrali potrebnih novih moči, vsled česar je čimdalje tem akutnejše vprašanje po daljšem odpočitku; dopust je sedaj socialnopolitična in higijenična zahteva. To je izprevidela država, ki že davno daje dopust vsem svojim uradnikom in uslužbencem brez osira na kakovost njihove zaposlenosti, uvideli so to potrebo tudi zavodi, korporacije in večja podjetja, da, na Saksonskem dobe celo delavci pri državnih železnicih tudi odnosno petdnevni dopust s polno plačo. Tudi posamezni šefi so začeli uvidevati korist vsakoletnega odpočitka, in z zadovoljstvom konstatiramo, da je tudi v našem stanu dokaj takih šefov. Še nedavno se je v »Slovenski pisarni« odvetnik dr. Tuma izrazil za dopust in celo omenil, da dovoli stalnim svojim uradnikom nagrado, ki jim naj omogoči prebiti dopust v prosti naravi, na potovanju, da si lahko privoščijo spremembo hrane in zraka in prilagodijo duševnega in telesnega okrepčila. In poleg njega uvideva potrebo dopusta tudi mnogo drugih šefov, ki jim je na vesti blagor svojih uslužbencev. Tisti, ki uradniku ne privoščijo dopusta, ker se boje dati par starih dni onemu uradniku, ki se dan za dnem trudi množiti njegovo blagostanje, so brezsržnejši, ki nimajo nobenega smisla za socialna vprašanja, ti ne vidijo v svojem uradništvu ničesar drugega, nego plačano službo, ki naj dela, dokler more gibati. Angleži in Amerikanci, o katerih velja v prvi vrsti, da jim je čast denar, so že zdavnaj uvideli, da ni dopust nikaka izguba na proizvodnem delu, nasprotno, da donaja dopust uslužbencev upravljalcajem delodajalcem največje koristi in vsled tega je pri njih dopust uslužbencev sam ob sebi razumljiv. Šef pa nima pri dovolitvi dopusta niti navidezne škode, ki naj bi mu nastala vsled odpadka ene moči v pisarni. Kakor za časa bolezni, nadomestovali ga bodo njegovi tovariši v pisarni in to toliko rajše, ker bodo vedeli, da jih bode nadomestoval tudi tovariš, ko se povrne in ko oni sami odidejo na dopust. Tako je povsod, kjer je že uveden dopust. Nikakega razloga torej ni, da bi se tudi oni šefi, ki doslej niso dajali dopusta, ne sprijaznili prostovoljno že letos s to mislijo, saj jim bode to le nekaj lahek prehod k dejstvu, da nam bode dopust zakonito zamoden že prihodnje leto! Pomislite le gg. šefi, ki še ne dajete dopusta, kako depričujejo vpliva vaša tesnosrčnost na vaše uradništvo, ki vidi odhajati svoje tovariše na dopust, samo pa mora ostati v pisarni, ker nima šef smisla in sroa za svoje uradništvo. Otrsete se tudi vi vseh predsodkov in dajte nam že letos vsi primeren dopust, saj dobiček bodeite imeli le vi: prihajali bomo osveženi zopet na delo in vi bodeite lahko pri zavesti, da ste izpolnili svojo dolžnost in storili čin človekoljubja! A. P.

Podporni društvo uradnikov c. kr. užitišne je imelo v nedeljo, dne 7. junija t. l. popoldne ob 4. v Mikuzjevi gostilni v Kolodvorskih ulicah vkljub slabemu vremenu ob prav mnogobrojni udeležbi t. l. redni občni zbor. Predsednik gosp. Anton Simšič je pozdravil navzoče, se zahvalil članom na obilni udeležbi ter otvoril zborovanje. Tajnik Viljem Lenassi je poročal o delovanju odbora v prvem letu njegovega obstanka ter naglašal, da je odbor po možnosti storil svojo dolžnost, da pa ni mogel storiti še več, je temu krivo, žal, dejstvo, da društvo razpolaga le z malim kapitalom. Odbor je v teku poslovnega leta imel šest sej, v katerih je med drugim rešil pet prošenj za podporo v slučajih bolezni in smrti: štiri s povoljnim uspehom, ena pa je bila odklonjena za nedoločil čas. Društvo šteje danes 61 rednih članov in 6 ustanovnikov. Blagajnik Ivan Femo je poročal o stanju blagajne. Društvo je imelo vso dobo svojega obstanka 895 K 40 h dohodkov, 243 K 94 h izdatkov, torej poseduje premoženja 651 K 44 h, ki je plodonsno naloženo pri ljubljanski kreditni banki in v poštni hranilnici. Volite je bila tajna s listki. Izvoljeni so bili: predsednik Anton Simšič, podpredsednik Matej Pogorelec, tajnik Viljem Lenassi,

blagajnik Ivan Femo; odborniki: Anton Zajc, Fran Rupnik, Anton Strniša, Anton Čop, Fran Kralj; namestniki: Ivan Porent, Fran Rogelj in Gašpar Gela, za pregledovalce računov: Josip Miselj in Fran Premru. Končno je predsednik šel stavit predlog, da naj se 2. društvenih pravil, ki se tiče podeljevanja podpor in denarnih virov radi jasnosti nekoliko predrugači. Ta predlog, ki je bil enoglasno sprejet, je vzbudil precejšno debato, katere so se udeležili razni člani. Ker je bil s tem dnevi red izorpan, je predsednik zaključil občni zbor, na kar so se člani v prijateljskem sestanku še nekoliko pogovorili o društvenem stanju ter potem razšli.

Radikalno - narodni državni poslanec dr. Benkovič dopisuje, kakor poroča celjski "Nar. list", javnim uradom nemški. Čast mu!

Vodstvo okrajnega glavarstva in državne policije v Gorici se je vrglo popolnoma pod peto laških neodrešenecv radi slov. kolesarske slavnosti. V četrtak je dovolilo, da se sme vršiti dirka in veselica v "Velodromu" v Gorici; zvečer v četrtak pa je imel mestni svet goriški sejo, v kateri je ropotal proti Slovencom dr. Pinavčig. Mestni svet je odklonil vsako odgovornost za to, kar se utegne zgoditi, ako se bo vršila slovenska športna prireditev v Gorici ter je zvrnil vso odgovornost že naprej na politično oblast. Dvorni svetnik grof Attems je izdal na to včeraj namestništvu odlok, s katerim se prepoveduje kolesarska slavnost z ozirom na javni mir in red. To je lepa politična oblast, ki se ne upa strahovati 100 laških nahujkanecv!! Pa ustrahovati bo se je dalo, toda vlada se postavi v vsaki taki reči končno na stran Lahov in proti Slovencom. Tako postopanje s Slovenci vzbuja po deželi strahovito razburjenje. Laški del Gorice bo kruto trpel radi demonstracij in radi popustljivosti politične oblasti, ki se je postavila popolnoma proti Slovencem.

Postaje južne železnice Nabrežina, Sežana in Devin dobijo poleg laških spakedrank tudi slovenske napise. To je dosegel napredni državni poslanec A. Strekelj.

Napredek v Trnovem. Kdor je bil v Trnovem še pred letom dni in kdor pride danes tja, se mora čuditi, da se je v tem zapuščenem okraju razvilo toli živahno življenje. Osebiti Opekarska cesta je postala živahna. Tu je Politično in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo, tu je pevsko društvo "Slovan", tu je javna knjižnica in čitalnica, kar vse neobičajno pospešuje socialno življenje. Ljubljanci imajo najlepši izprehod na Trnovo, saj se od Brega pa tja do konca Opekarske ceste razteza najdaljši drevored v Ljubljani, kjer se prijetno izprehajaš pod kostanjevo senco. Ob nedeljah je zelo prijetno v Trnovem. Ta promet je uvaževal podjetni in za povzdigo trnovskega okraja vneti posestnik Anton Steiner, ki je svoje gostilniške prostore razširil, a letos se prizidal krasen steklen salon, kakršnega ni v vsi Ljubljani. Tako je poskrbel za vse tiste goste, katere kdaj zanese pot v Trnovo ali še dalje v mestni log, ki je večini Ljubljancev še neznan. To je zopet dokaz, da društveno življenje in gibanje neizmerno in blagodejno pospešuje vsestranski procvit vsakega okraja. Snujmo torej povsod, kjer so temu količjak ugodna tla, raznovrstna politična, prosvetna in gospodarska društva.

Birmovanje v Šiški to je "Slavčeva" velika pomladanska veselica na Koslerjevem vrtu vrši se jutri, 14. junija 1908 v polnem obsegu in zanimivem, pomnoženem vspredu. Začetek ob 4. popoldne. Vstopnina 40 vin. za osebo. Kegljanje na dobitke se vrši nepretrgoma ves dan od 8 ure zjutraj do 10. ure zvečer. Serija 3 lučaje v 20 vin. Za dobro postrežbo je oskrbljeno z raznimi točiči, cene jedi in pijač pa so povsem navadne brez vsakega poviška in so razvidne iz nabitih lepakov po vrtu. Prijatelji domače, neprisliljene zabave in razvedrila bodo sigurno zadovoljni. V salonu se vrši ves čas veselice ples.

Velika vrtna veselica slovenskega društva "Merkur". Iz trgovskih krogov se nam piše: Vendar enkrat... Nestrpno ste iskali dan za dnevom po predalih in vsak dan ste bili zlovoljni, ker niste našli objavljenega nadaljnega poročila o tej veselici. Danes pa smo obljubo spolnili in zatorej Vas prosimo, da preberete sledeče vrstice z veliko pazljivostjo. V prvi vrsti z največjim veseljem beležimo vest, da se bo vršila ta velika vrtna veselica pod pokroviteljstvom naših nadvse poštovanih narodnih dam. Ta vest nam jamči, da se bo veselica pod tam pokroviteljstvom vršila v vsakem osiru krasno. Govorilo se je tudi o lepem ovetličnjaku, v katerem se bodo dale rožice od najponižnejše vijolice do ponosne krizanteme. Ovetličnjak bo najkrajše paviljon, podoben bo začaranemu gradiču iz pravav-

nih pravljic, kakršnega si zamore naslikati le najbujnejša fantazija. Tudi drugi paviljoni bodo okusno okrašeni in se bo v njih lahko krepčalo od plesa utrjene ude s najboljimi, najokusnejšimi jestvinami. — Nismo še pri kraju. Težko nam je razvrstiti vse to v lepem redu kar smo slišali tako od strani, toda nam že oprostite, samo da vse povemo in ničesar ne pozabimo... in glej, prav sedaj se spominjamo, da se je tam govorilo tudi nekaj o kmečki gostilni. Če smo prav slišali, se preseli za čas veselice znani "Kobencelj" iz Dravelj z vsem svojim pohištvom in vinski zalogo v areno "Narodnega doma." Pripeljal bo s seboj tudi svoje godce, ki bodo sedeli na zapečku in neutrudljivo pihali in godli tako, da se bo lahko neprenehoma vrtelo in ceptalo, vrisalo in skakalo. Kdor se bo pa pri "Kobencelju" preveč razgrel, bo lahko šel na mirnejše plešišče in sicer v sokolovo dvorano, kjer se bo po zvokih okteta zibalo le polagoma, liki rumenemu klasju na polju. To tudi svetujemo vsakomur, kajti pri "Kobencelju" bo huča vročina, in nevarno bi bilo se prenapetost hladiti. Še dolgo nismo pri kraju, toda za danes moramo zopet končati naše poročilo. Prosimo pa obenem, da nam veselilni odsek našo predzno indiskretnost blagodušno odpusti, saj je naš namen lep in koristen. Cenjeni čitatelji, Vas pa prosimo za zopetno potrpljenje in pazite, da ne zgrešite naših prihodnjih vestí.

Umetniški paviljon. Letošnjo poletje postavi Richard Jakopič provizoričen umetniški paviljon, v katerem namerava prirediti še to jesen splošno slovensko umetniško razstavo. Načrt za ta paviljon izdeluje prof. dr. Maks Fabiani. Z graditvijo paviljona se začne prihodnji mesec. Za poznejša leta namerava R. Jakopič porabiti en del tega paviljona za svojo risarsko in slikarsko šolo, v drugem delu pa bo prirejal stalne (permanentne) umetniške razstave.

Politično, gospodarsko in izobraževalno društvo za Vodmatški okraj opozarja svoje člane, prijatelje in prijateljce na jutrišnji pešizlet v Sotesko. Odhod točno ob 2. popoldne iz društvenega lokala v Jenkovihih ulicah št. 7.

Telovadno društvo "Sokol" v Ljubljani je sklenilo prirediti na kresni večer, t. j. v torek, dne 23. t. m. za slučaj slabega vremena pa v sredo, dne 24. t. m. kresno veselico na dirkališču. Kakor vse "Sokolove" prireditve, bo tudi ta prireditev obsegala najširši in najraznovrstnejši spored. Predpriprave so v najboljšem tiru. Natančnejši spored priobčimo prihodnjič.

Društvo zdravnikov na Kranjskem. Prihodnje redno mesečno zborovanje se vrši v soboto, dne 20. junija ob 5. zvečer v šolski sobi porodniškega oddelka deželne bolnice.

"Voljaško veteransko društvo v Ljubljani" priredi, kakor je bilo že poročano, v proslavo 60letnega jubileja vladanja Njega Veličanstva v nedeljo, dne 5. julija t. l. ob 8 uri zjutraj mašo v cerkvi sv. Jakoba, po maši zajtrkovalni koncert v "Narodnem domu" ter popoldansko veselico na Koslerjevem vrtu. Na to slavnost se opozarjajo vsa zunanja bratska veteranska društva. Obširnejši spored priobčimo v kratkem.

Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Kamnik priredi ustanovni občni zbor dne 22. junija 1908 popoldne ob 5. v sodni razpravi dvorani v Kamniku. Društvu je dosedaj pristopilo sledečih 23 ustanovnikov: Z zneskom 300 K gospod Franc Majdič, posestnik valjčnega mlinarja v Jaršah; z zneskom po 100 K slavna hranilnica in posojilnica v Kamniku; slavna meščanska korporacija v Kamniku; slavna trdnjava Mellitzer & Kleinlechner v Domžalah; gospa Ana Stare, graščakinja v Mengšu in gospodje: Otton baron Apfalter, o. in kr. komornik, deželni poslanec in graščak na Križu; Simon Žužek, župnik v Vodicah; Andrej Mejdač, župan v Komendi; Martin Poč, župnik v Komendi; dr. Karel Schmidinger, posestnik v Kamniku; Krisant Ladstätter, Josip Oberwalder, Andrej Jančigaj, Ivan Kurthaler, tvorničarji ter Anton Stok, posestnik, vsi v Domžalah; Franc Kušar, nadžupnik; Josip Stemberger in Ludvik Holzer, tvorničarja, vsi v Mengšu; Janez Levo, posestnik v Vel. Mengšu št. 93; Ivan Lavrenčič, dekan v Kamniku; Ferdinand Souvan, grajšček v Volčjem potoku; dr. Ivo Šubelj, o. in kr. dvorni in ministrski tajnik na Dunaju, Karel Stare, tvorničar v Kamniku. Vsem imenovanim dobrotnikom srčna hvala!

Iz Skarčane. Dne 14. t. m. to je v nedeljo bo blagoslovljenje šolske zastave za Cesar Franc Jožefa I. ljudsko šolo na Skarčani. Obenem bo slavje 60letnice vladanja cesarja Franc Jožefa I.

V Velikih Laščah je jutri v nedeljo velika ljudska veselica na korist "Družbe sv. Cirila in Metoda".

Opozorjamo na to veselico ljubljanske občinstvo. Kdor se je udeležil, lahko pri tej priliki obišče Rašico, Trubarjevo rojstno vas, ki je od Velikih Lašč oddaljena komaj pol ure.

Pogrebno društvo Marijine bratovščine ima jutri popoldne v cerkvi sv. Jakoba peto mašo ob 8. in ne ob pol 8., kakor je bilo predvčerajšnjim pomotoma naznanjeno.

Bralsko društvo "Ojstri vrh" na Planini nad Vipavo priredi dne 21. t. m. v prostorih g. F. Božiča s sodelovanjem društva "Šaolj" v Šmarinah svojo prvo veselico z obširnim vspeškom. Po veselici ples. Pri veselici in plesu svira vojaška godba pešpolka št. 47 iz Gorice.

Maturantom na znanje. Kdor se želi posvetiti montanističnim študijam — rudarstvu — in bi potreboval kake informacije, naj se obrne na jugoslovansko akademsko društvo "Sloga" v Ljubnu (Leoben), katero bo vsakemu drage volje preskrbelo potrebne podatke.

Iz Simen Gregorčičeve javne knjižnice. V mesecu velik. travnu se je izposodilo 1390 knjig in izdalo 57 novih legitimacij. Vseh legitimacij je bilo izdanih do konca vel. travna 831. — Več knjig so darovali knjižnici sledeči gospodje: Mestni arhivar A. Aškerc, trgovec Ivan Bonač, uradnik J. Marold, jurist Albin Ogris, profesor M. Pajk, uradnik R. Rumpelj, strojevodja Šihovec in nekateri gospodje, ki želé ostati neimenovani. Vsem izreka upravni odbor iskreno zahvalo.

Simon Gregorčičeva javna čitalnica v Vevorih ulicah št. 2. Dne 8. t. m. je minulo leto dni, odkar je čitalnica nastopila svoje javno delovanje. Ne malo truda in težkoč je bilo premagati, predno je zamogla čitalnica dejansko pričeti. Neutrudne in potrpehalnovalno odboru, slav. obč. svetu gre pač javna zahvala, da se je uresničila prekrasna misel z ustanovitvijo javne čitalnice in knjižnice ter tako na najplemenitejši način izpolnila "misel in željo nepozabnega "Goriškega slavca." Kako potrebno je bilo to podjetje v Ljubljani, nam je pač jasen dokaz številni čitateljev, ki je znašalo v tem času 27.627, povprečno torej 76 oseb na dan. Ali to število bi se pač lahko podvojilo, kar je gotovo upati, ako bi slednji gospodar mojster svoje uslužbenice, k temu spodbujal, da bi se v prostem času, zlasti ob nedeljah in praznikih bolj posluževali čitalnice in knjižnice. Za revna 2 vinarja vstopnine dobiš v lepo snažnem in mirnem lokalu okoli 120 listov razne vsebine: časopise, leposlovne liste in razne revije na izbero Mesto kavarne in gostilne, kjer se zapravlja čas za drag denar brez vsakega duševnega užitka, če že ne morda na kvar zdravju — obiskuje raje čitalnico, odkoder se boste zadovoljni in vedrim duhom vračali domov v svesti si, da ste več ali manj pridobili za svoje duševno obzorje, a pri tem ohranili zdravo telo, posebno veljaj za delavca, delavko, rokodelskega in obrtniškega učenca. Ta veljavna kulturna naprava zasluži pač tudi krepke gmotne podpore, imovitejši rodoljubi naj bi o priliki blagovolili se je spominjati! Posebno je potrebna zdaj gmotne podpore, ker se je morala knjižnica iz čitalničnih prostorov, radi premajhnih lokalov z ozirom na čitatele, premestiti v druge prostore (od 1. aprila t. l.), ker so se valed tega stroški skoraj podvojili. Ako bode slav. občinstvo vpoštevalo ta blagohotni nasvet v prosep ljudske prosvete, ne odtegne mu radodarne roke in bode skrbelo za mnogobrojni obisk tega kulturnega ljudskega ognjišča, kar bode odgovarjalo intencijam te ustanove.

Dodatek k seznamu telefonskih naročnikov in slovenščina. Na str. 13 čitamo: 13 Zaloga vrniška pirovarne Theodor Fröhlica. — Takšne novoslovenščine resnično ne umeje noben Slovenec; blagorodje c. kr. poštno in brzojavno ravnoteljstvo v Trstu pa bi že smelo imeti korektorja, ki bi vsaj po predlogi znal pravilno čitati. Za takšno c. kr. slovenščino se iz srca zahvalujemo.

Glas iz občinstva. Piše se nam: S pritirjevanjem smo pozdravili notico, ki je bila pred par dnevi v "Sl. Nar.", in v kateri se občinski svet prosi, naj bi vendar zauskazal plinovi družbi, da mora postaviti po glavnih cestah kandelabre za svetilke. Toda to še ni vse. Videli smo po drugih krajih neko novodobno plinovo luč, ki gori navzdol in valed tega ne dela na tleh nobene sence. Imenuje se menda "Grätzin"-luč. Ali bi ne kazalo, tudi pri nas to luč uvesti? Z obžalovanjem pa smo opazili, da nemara ravno valed notice o kandelabrih? — zdaj na Mestnem trgu kopljajo jarke, da napravijo svetilke na zid, z nekako nervozno, podvojeno marljivostjo. Človeku se sdi, da hočejo biti s delom popreje gotovi, predno bi mogli še občinski svet vmes poseči. — Skrbite vendar že enkrat, da be Ljubljana dostojno razsvetljena!

Najdemo. Nekod v mestu je bil najden veliki katekizem, v katerem se nahajajo podpisi Minka Žirovnik. Dobi se pri hišniku "Narodne tiškarne".

Samemor iz strahu pred vsjakim naborem. V Poreču se je ustrelil dan pred naborem posestnikov sin Peter Kovačič. Pri poveljevalcu je že zdavno poprej, da si rajši konča življenje, kakor bi šel pred naborno komisijo.

Ris pod Ljubeljem. Na Zavrknem kotu in v Brodih pod Ljubeljskim prelazom na Koroškem se že dlje časa zadržuje nevarna zver — ris. Umoril je že 19 ovac in veliko divjačine.

Kap je zadela v Trstu 51letnega delavca Franca Vidmarja. Bil je precej mrtev.

Zastrupil se je v Trstu 34letni krošnjar Modest De Franceschi in umrl zato. Izvršil je samomor, ker je bil ovaden, da je svojo ljubico ranil z nožem in je morala zato v bolnišnico.

S prerazanim vrtom so našli v morju med Gradežem in Oglejem truplo poštnega oficijala H. Langenbacherjevo. Skoraj gotovo je izvršil samomor, ker je bil svojo prtljago že odposlal na Dunaj.

Zid se je zrušil in ubil blizu Zavrča zidarja Jurja Poharca. Poharce je čakal ob Dravi na brod in sicer blizu razvalin nekdanje prevoznikove hiše, ki jo je lani Drava tako poškodovala, da so jo morali opustiti. Najbrže je bil potresni sunek, ki je stresel tisti trenotek tla in na Poharca se je zvalil 4 metre visok zid ter ga ubil.

Okradel ga je. Ko je 70letni strešni krovac Andrej Berneker iz St. Vida pri Vuzenici na Štajerskem na praznik sv. Treh kraljev v Črešnikovih gostilni pri Sv. Primožu na Pohorju kot kanon pijan zaspal, vzel mu je 30letni oženjeni hlapec Simon Naglič od tam denarnico, v kateri je bilo 910 K denarja. Tatu so izslediti šele čez 4 mesece. Obsojen je bil pred mariborskimi porotniki na eno leto ječe.

Uboj. 21. aprila je v Melniškem vrhu pri Mariboru gostič Jožef Lešnik v pijanosti razgrajal in metal kamenje na 46letnega gostilniškega najemnika Karla Kunpleža ter ga tudi enkrat zadel. Kunpleža je to tako ujezilo, da je iztrgal količ iz bližnje ograje in z njim udaril dvakrat po nasprotnikovi glavi, da se je ta zgrudil in v treh dneh umrl. Pred mariborskimi porotniki je bil obsojen na 18 mesecev težke ječe.

Moko in fižol se kradi. Pred tržaškimi porotniki so sedeli včeraj 22letni Ernst Klun, privatni uradnik iz Trsta, 19letni Marcel Klun, mornarični paznik iz Trsta, 34letni Karel Birk, delavec iz Trsta, 43letni Anton Krivec, privatni uradnik iz Trsta, 28letni delavec Rodiger Bean in 35letni Ivan Barbani, delavec iz Italije. Obtoženi so bili, da so deloma kradi moko in fižol veletržcu Josipu Mahnetu v Trstu, deloma pa kupovali to ukradeno blago, katerega cena znaša okoli 1000 K. Obsojena sta bila Bean na 10, Birk pa na 8 mesecev, ostala dva sta pa oproščena.

Uboj. 19. maja sta se peljala iz Slov. Bistrice brata Viktor in Jožef Bedenik domov v Vojtino. Bila sta nekoliko vinjena. Po poti se jima je poleg drugih v neki gostilni pridružil Ivan Ternet. Kar sta se 13letni Jožef Bedenik in Ternet sprla in strela. Viktorja Bedenika je razjezilo, da je Ternet udaril na brata, zato je pobral količ na cesti in udaril z njim nasprotnika čez glavo, da se je zgrudil in drugo jutro umrl. Viktor Bedenik je bil pred mariborskimi porotniki obsojen na 3 leta težke ječe.

Po cerkvenem žegnanju. V Račjem na Štajerskem je bilo na binkoštni ponedeljek cerkveno žegnanje. Fantje so vneto molili za srečno letino itd., ko so pa šli domov, so se napoti sprli in strelali. Antona Tomaniča so tako zdelali, da bo težko ostal pri življenju. Glavna pretepača Franca Čelofigo in Antona Ferleža so zaprli.

Nezgoda. Pri škedenjskih plavžih je padel snoči debel kos železa na noge tekaču Mihaelu Prekšavcu in mu jo zlomil dvakrat.

Dva utopljenca so potegnili iz morja v Trstu. Eden je 35letni Henrik Bizjak, delavec, ki se je sam usmrtil, drugi pa okoli 50 let star mož, ki je ležal že dalj časa v vodi.

Krvav čim. V Trstu je 35letni tekač Peter Zani iz Italije trikrat streljal na predelavca Franca Bastianonija in ga zadel v usta in hrbet. Napadenec je težko ranjen.

Colfudija. Pred goriškimi porotniki sta bili obsojeni oiganki Josipina Hudorovič in Marija Kariž, vsaka na 3 leta težke ječe, ker sta isvalili od gospe Bauerjeve v Gorici okoli 4800 K v namen, da ozdravi mož, ki je takrat bolehal.

Parnik potopil barko v zalivu. Parnik "Valebit" je v tržaškem zalivu zadel v bragoc "Minori", napolnjen s sadjem in krompirjem in ga prevrnil. 10 oseb, ki so bile na njem, so rešili. Skode je 6000 kron in jo bo moral povrniti lastnik parnika.

Uboj. Josip Vojska iz Šebrelj na Goriškem je bil obtožen, da je s kamnom ubil Jakoba Črnologarja v prepiru. Črnologar je bil v družbi, ki je nadlegovala Vojskovo hišo. Pred goriškimi porotniki je bil Vojska oproščen obtožbe.

Za podjetnike. Glasom v "Wiener Zeitung" priobčenega razglašeno razpisujejo za gradnjo lokalne železnice Domažlice-Tahov od km 00 do km 69% potrebne naprave, dela in dobave proti nameravani pavšalni odškodbi. Tozadevne ponudbe se sprejema najkasneje do 16. junija 1908, 12 ure popoldne pri c. kr. železniškostavbnem ravnatelstvu na Dunaju VI. Gampendorferstrasse 10 v pooblastilnem imenu koncesionarjev lokalne železnice Domažlice-Tahov. Pogoji in drugi pripomočki se lahko pogledajo pri imenovanem ravnatelstvu.

Nekdaj in sedaj. Zaradi nakupa ali prodaje graščin, zemljišč, trgovin, zaradi najetja posojila, glavnice itd. in nič manj za dosego boljših služb itd. itd. so se prej izključno posluževali dragocenega posredovanja. Drugače je to dandanes, ko se v ta namen kakor v Ameriki, na Angleškem in vseskozi tudi na Nemškem vedno bolj poslužujejo cenejšega in izvedine tudi mnogo krajšega pota inseriranja. Že čez tri desetletja obstoječa anončna pisarna M. Dukes nasl. na Dunaju, I., Wollzeile 9, ki ima najboljšje zveze z vsemi tuzemskimi in inozemskimi listi, vsem tistim, ki jim je na tem potu treba sveta in informacije, rada postreže zastoj in tudi lahko postreže s proračuni.

"Promet in gostilna". Izdaja druge številke tega lista se je zakasnila, ker sta bila tajnika deželne zveze za tujski promet poklicana v kranjski eksekutivni odbor za cesarski jubilejski sprevod in radi tega list ni mogel iziti, čeprav je ves rokopol pripravljen. Druga številka izide šele prihodnji teden in še ta mesec tudi tretja številka.

Kinematograf Edison na Dunajski cesti nasproti kavarni "Evropa" ima od danes do vstetega torka sledeči zanimiv spored: Usmiljena krošnjarica. (Zaloigra.) Ribolov v Astrahanu. (Interesantna, ponaravi posneti projekcija.) Revščina in poštenost. (Zaloigra v 18 slikah.) Nerazumljivi. (Fantazija v barvah.) Odločite se...!! (Smešno).

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva "Merkur" v Ljubljani. V službo se sprejmejo: 1 poslovodja, 1 kontorist, 2 pomočnika mešane stroke, 3 pomočniki špecerijske stroke, 1 pomočnik manufakturne stroke, 2 pomočnika železninske stroke, 2 kontoristini, 5 prodajalk, 4 učenci. — Službe iščejo: 2 kontorista, 4 knjigovodji, 16 pomočnikov mešane stroke, 4 pomočniki špecerijske stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke, 3 pomočniki železninske stroke, 2 pomočnika modne in galanterijske stroke, 14 kontoristinj, 5 blagajničark, 6 prodajalk. Posredovalnica posluje za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalce proti majbni odškodnini.

Delovanje mestne posredovalnice za delo in stanovanja. Mestni trg št. 27, telefon št. 99. Od 5. do 11. junija je dela iskalo 28 moških in 35 ženskih uslužbenecv. Delo je bilo ponudeno 18 moškim in 38 ženskim uslužbencom. V 34 slučajih se je delo sprejelo. Delo dobe takoj, moški: 1 oženjen paznik (brez otrok), 6 trgovskih slug, 3 pleskarji, 3 tovarniški delavci, 8 konjskih hlapcev, 5 kmetijskih hlapcev. Vajenci za trgovine z mešanin blagom. Ženske: 1 kontoristinja, 2 izurjeni prodajalki s špecerijske in mešane stroke, 2 šivilji, 5 računskih natakarij, 8 podnatakaric, 12 gost. deklie, 7 kuharic, 3 sobarice, 10 deklie za vsako delo, 6 deklie k otrokom, 4 postrežnice. Službe iščejo moški: 1 strojnik, 2 oženjena majarja, 1 hišnik, 2 vratarja, 2 graščinski slugi, več pisarniških slug. Ženske: 2 blagajničarki, 3 prodajalke kruha, 3 hotelske sobarice. Oddati je razna stanovanja, več mesečnih sob, letovišnih stanovanj, skladišče in konjski hlev. V najem se išče moderno stanovanje s 4 sobami. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko za odgovor. Za posredovanje je plačati 40 v vpisnine, posredovalnine ni.

"Društvena godba ljubljanska" koncertuje v ponedeljek pri večerni kinematografski predstavi "The Elite Biograf", na vrtu hotela pri Maliču. Začetek ob 8. zvečer.

"Društvena godba ljubljanska" koncertuje danes zvečer v hotelu "Južni koldvor" (A. Seidl). Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina prosta.

Od D. M. v Polju nam dohajajo pritožbe, da ondotni kaplan skrajno sirovo ravna s šolskimi otroki pri pouku krščanskega nauka. Če je to res, naj se starši pritožijo na pristojno šolsko oblast.

Mestno kopališče v Kozlezi je dobilo sedaj tudi peščeno kopel, kar je ideal za mladino, da se po kopanju valja po pesku na solncu. Sploh se novi najemnik trudi, da bi kopališče po možnosti povzdignil. Trhle kabine so se podirle ter se stavijo nove, svet okoli hiše je otrebil, poravnal in nasul s peskom ter napravil povsod nove klopi in mize. Razum piva si je nabavil tri vrste pristnih vin. Kozlezi postane privlačna točka ne le za kopajoče, temuč tudi za izletnike, ki ljubijo udobnost in prijetno senco v zelenju ob sumeči vodi.

Iz Novega mesta se nam poroča: Dne 10. t. m. je prišel neki človek preoblečen v usmiljenega brata k urarju Rajcu, ter vzel na račun Kandijske bolnice srebrno uro z zlatimi obročki v vrednosti 100 K ter odšel po poti proti kolodvoru. Urarju se je pa preoblečeni brat zdel vendar sumljiv ter šel za njim. Pri kolodvoru ga je došel, ter prisilil da mu je vzeto blago vrnil. Kutar je bil v družbi še dveh civilno oblečenih pomagačev. Domneva se, da hodi konzorij po deželi, ter nabira na konto samostanske uniforme milodare. Ker so bila dosedaj razna zasledovanja brezuspešna, se opozarja občinstvo zlasti po deželi, naj pazi, da ne bo imelo od omenjenih talni - kutarjev neprilik.

Prijet tat. Orožništvo je aretvalo 1887. leta v Lipljah rojenega in v Planino v logaškem okraju pristojnega vlačugarja Franceta Poženela, kateri je dlje časa operiral po postojnski in logaški okoličini. Navedenec ima na vesti vlom v restavracijo na postojnskem kolodvoru, kar je priznal in tudi drugih tatvin ga dolže. Zasačen je bil v Planini, baš ko je hotel krašiti. Oddali so ga sodišču.

Velik vlom se je zgodil minoli mesec v Curihu. Tatovi so vlomili k zlatarju Billianu ter pokradli nebroj dragocenosti, kakor zlatih in srebrnih žepnih ur, zlatih in srebrnih kratkih in dolgih veriž, brož in prstanov. Skupna škoda znaša čez 70.000 frankov. Kdor pride storilec na sled, dobi 3000 frankov nagrade.

Izgubljene in najdene reči. Nek gospodična je izgubila žensko tula uro z dolgo ovratno verižico, vredno 22 K. — Zasebnik g. Pavel Medić je našel kolesarsko napihalo in posodico za olje.

Drobne novice.

— **Za otroško jubilejno ustanovo** so sklenili dunajski bančni zavodi darovati 500.000 K. Baron Albert Rothschild je daroval posebej še 100.000 K.

— **Požigi v Berlinu.** Ker še vedno niso mogli zaslediti požigalec, a požigi se nadaljujejo, dovolila je mestna občina nagrado do 10.000 mark tistemu, ki prime požigalec.

— **Umor na gledališčnem odru.** V Donaueschingenu je pri predstavi na odprtem odru gledalec Wolf zabol tovariša Umolda.

— **Čoln z 8 turist** se je prevrnil v morje blizu Kiela. Vsi so utonili.

— **Čebele so napadle** v Standlavu na Gornjem Avstrijskem konje in ljudi, ki so blizu čebelnjaka nalogali slamo. Konja so tako opikale, da sta poginila, enega hlapca in gospodarjevo hčer so opikale smrtno nevarno, drugi hlapec in gospodar sta izven nevarnosti.

— **Nemški cesar** je potrdil obzodbo svojega bivšega adjutanta grofa Hohenau zaradi homoseksualnosti. Grof Hohenau je izključen iz armade ter ne sme obleči uniforme.

— **Stolp sv. Štefana v Benetkah** se zruši v najkrajšem času.

Razne stvari.

* **Kako je nastal denar.** V Egiptu so najprej pričeli kovati srebrni denar. Ramzes III., ki je živel pred 3000 leti, je imel že bogato napolnjeno blagajno. Razmerno pozno so se seznanili z denarjem Grki. Homerjevi junaki so kupovali po težini vina in rude. Istotako so tudi Rimljani pričeli primeroma pozno rabiti kovani denar, kajti šele leta 430. pred Kristom so spremenjene kazni v denarne globe, dočim so pred tem rabili v to svrhu ovce in govoda. Od Rimljanov so sprejeli kovani denar Germani, in to pred kakimi 2000 leti. Prvi nemški knez, ki je pričel kovati denar, je bil kralj Klodvik. No, na njegovem denarju so bile še glave rimskih cesarjev. Šele njegovi nasledniki so pričeli kovati novce s svojimi slikami. V početku so kovali delne gospodarije dežele, ali ko je prišla padati njihova oblast, so kovali denar poedini velikaši in tudi mesta. Vsak grof, vsak samostan, vsako mesto je imelo svoj denar, in tako je

prišlo, da je bilo že v 16. stoletju v nemškem cesarstvu tisoče vrst denarja. Na Angleskem je imel denar državni grb. Ime dukat prihaja od italijanskega »ducata«, ki ga je dal kovati Roger II. sicilijanski v prvi polovici 12. stoletja kakor vojvoda Apulije; po vojvodi »duca« nazvani so novi dukati. Forinti imajo svoj izvir od Florence. »Fenig« prihaja od keltske besede pen (glava). V Pragi kovani novce se je latinski zval »grossi pragenses«, odkoder je nastala češka beseda »groš«, ki so jo sprejeli tudi Nemci. Mesto Hall je kovalo polufenige, ki so se imenovali »halleri« in »helleri«. »Marke« je prišlo najprej kovati mesto Kolin, s čimer se je hotelo določiti prvotno stalno težino plemenite kovine. Ime »krona« prihaja iz Angleške, kjer so početkom 1. stoletja pričeli kovati srebrni denar, na katerem je bila označena krona.

* **Statistika dijakov na avstrijskih vseučiliščih.** Povodom dijaških štrajkov na avstrijskih vseučiliščih bo zanimala marsikoga sledeča statistika. V zimskem tečaju 1907./08. je bilo vpisanih na nemškem vseučilišču na Dunaju 7549, v Pragi 1428, v Inomostu 1027, v Gradcu 1784, v Čerovicah 700 ter na slovanskih vseučiliščih v Pragi 4316, v Krakovu 2207, v Lvovu 2736 slušateljev. Na tehniki je bilo: na Dunaju 2650, v Gradcu 573, v Pragi 915, v Brnu 623 dijakov; na čeških oziroma poljskih tehnikah pa je bilo: v Pragi 1947, Brnu 367 in v Lvovu 1182 dijakov. Na dunajski višji gospodarski šoli je bilo 574, na rudarski akademiji v Ljubnu 281, v Příbramu pa 121 slušateljev.

* **Poljubila je roparja v slovo.** VChikagu se je desetletna Roza Barcelli, hčerka Aleksandra Barcelli, zabavala v hiši svojega očeta dve uri z nekim roparjem, kateremu je skazala vso hišo in srebrnino svojih staršev, kar si je naposled prilastil, se poslovil od deklice, katere ga je v slovo poljubila, in potem je odšel. Deklica je roparjuverjela, da je njen stric, kajti takoj ko je prišel, ji je povedal, da je sorodnik njenega očeta. Mr. Barcelli se mudi v Evropi. Rosa je bila sama doma, ko je nekdo potkal na vrata. Ko je vprašala, kdo je, je dejal mož pred vratni, naj mu odpre, ker on je njen stric, katerega že dolgo ni njen oče videl. Rosie je strica takoj povabila v hišo, nakar se je vsedel na zofu in pričel pripovedovati o Italiji, oziroma o njegovi in njenega očeta domovini. Potem mu je deklica razkazala vso hišo in pri tem gledala, kako je jemal dragocene predmete.

* **Ljubezna kralja Manuela.** Sedanjí portugalski kralj Manuel je kazal že kot deček nenavadno naklonjenost za deklico, katere mati je bila dvorna dama kraljice Amalije ter pripada najvišji aristokraciji dežele. Temu oboževanju sta se kraljica in pokojni kralj le posmehovala. Ko pa sta se nedavno kraljica mati in vojvoda Alfonzo razgovarjala o kraljevi bodočnosti ter omenila, da se bo treba kralju kmalu oženiti, slišal je kralj slučajno par besedi razgovora ter na splošno presenečenje obeh odločno izjavil, da hoče imeti za ženo omenjeno deklico ali pa nobene. Mati ga je rotila in prosila, a kralj je ostal neomahljiv ter je celo izjavil, da se rajši odpove prestolu kakor izvoljenki svojega srca. Dvorna dama bo morala takoj odpotovati s hčerjo v inozemstvo, in kraljica upa, da bo mladi kralj med tem pozabil svojo ljubezno.

Književnost.

»Narodna knjigarna« priporoča naslednje knjige:

»Ljubljanski Zvon«, katerega je dobili še letnike 1901., 1902., 1903., 1904., 1905., 1906., 1907. in 1908. Vsak letnik velja broširan 9 K 20 v., s pošto 40 vin. več.

Josip Jurčič: Zbrani spisi. 11 zvezkov. Vsak zvezek velja broširan 1 K 20 vin., vezan 2 K, s pošto 20 v. več.

Ivan Cankar: Aleš iz Razora. Povest iz narodnega življenja. Broširan 1 K 50 vin., vezan 2 K 50 vin., s pošto 20 vin. več.

Ivan Lah: Vaška kronika. Zgodovinske povesti iz dobe turških vojsk, kmečkih vstaj in verskih bojev. Broširan 1 K 70 vin., vezan 2 K 70 vin., s pošto 20 vin. več.

Zbirka znamenitih povesti. Prvi snopič. Maksim Gorkij: Človek. Cena 60 vin., s pošto 70 vin.

Rado Murnik: Najhujši sovražniki. Poučna razprava o rodiljivih nalezljivih boleznih. Cena 60 vin., s pošto 70 vin.

Ante Beg: Slovensko - nemška meja na Koroskem. Narodopisna in zgodovinska razprava o koroskih Slovencih. Z zemljevidom. Cena 1 K 50 vin., vezano 2 K 50 vin., s pošto 20 vin. več.

Fr. Lipl: Strahovalec dveh kron. Zgodovinski roman iz dobe velikih bojev med beneško republiko,

turškim cesarstvom in slovenskimi ter hrvaškimi pomorskimi roparji. Dve knjigi. Cena obema 2 K, s pošto 40 vin. več.

M. Senčar: Čez trnje do sreče. Roman iz slovenskega življenja. Cena 1 K 20 vin., vezan 2 K 20 vin., s pošto 10 vin. več.

Fr. Remec: Premaganel. Novela iz ljubljanskega življenja. Cena 60 vin., s pošto 70 vin.

Novi obrtni red. Slovenska izdaja. Cena 1 K, s pošto 1 K 10 vin.

Novi vinski zakon, ki ga mora imeti nabitega v svojih prostorih vsak gostilničar, vsak kavarnar, vsak vinotrtar in vsak vinogradnik. Cena 70 vin., s pošto 80 vin.

Vzorna pravila za obrtno zadrugo. Cena 50 vin., s pošto 60 vin.

Vzorna pravila za pomočniške zbornice. Cena 30 vin., s pošto 40 vin.

Delavski red za opekarne, sestavljen po določbah zakona in ministrskih naredb. Ta delavski red mora biti nabit v vseh opekarnah. Cena 50 vin., s pošto 60 vin.

Tiskovine za odvjetnike in notarje. Troškovnik a 5 vin., pooblastila za civilno in kazensko zastopstvo a 5 vin., notarski akti na navadnem papirju a 5 vin., na močnem in finem dokumentnem papirju a 15 v.

Kubična knjiga za trgovce z lesom. Obsega rezan, tesan in okrogel les vse debelosti, račun na čevlje in metre. Cena vezani knjigi 5 K, s knjigi 1 K 20 vin., s pošto 1 K 40 v.

Novi hitri računar. Praktična knjižica, ki ima vse, kar je v kupilu in prodaji potrebno, že zanesljivo izračunano. Cena vezani knjigi 1 K 20 vin., s pošto 1 K 40 vin.

Telefonska in brzojavna poročila.

Tržaška volilna reforma dogotovljena.

Trst, 13. junija. V četrtek zvečer je imel tržaški deželnozbornski odsek za volilno reformo plenarno sejo, v kateri so sprejeli tudi zahtevo vlade glede volilne dolžnosti. S tem je popolnoma doseženo sporazumljenje med laško večino in slov. manjšino na eni in med dež. zbornskim odsekom in vlado na drugi strani. 19. t. m. se snide deželni zbor v plenarno sejo in bo na tej seji bržkone brez velike debate načrt volilne reforme sprejet v drugem in tretjem branju. Sankcija novemu zakonu je seve zagotovljena.

Slovenski poslanec o proračunu.

Dunaj, 13. junija. Med govornike o proračunu je vpisan tudi poslanec Ivan Hribar. Na vrsto pride prihodnji ponedeljek.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 13. junija. Danes so prišle v parlament skupine udeležencev pri jubilejskem sprevedu. Med drugimi tudi kranjski Slovenci, Malorusi in Dalmatinci. Na vprašanje žurnalistov, kako jim na Dunaju ugaja, so odgovorili, da se tu prav dobro počutijo. Zborovalna dvorana je bila danes skoraj prazna. Nadaljevala se je debata o proračunu. Prvi je govoril poslanec Spinčić, ki je ostro grajal malomarnost centralnega odbora za jubilejski spreved, da ni pravočasno preprečil podlo žaljeve hrvaškega naroda v programnih knjižicah. Za Spinčićem je govoril Kalina, ki je protestiral proti temu, da se je vojaštvo porablja za stafažo pri jubilejskem sprevedu.

Konferenca klubovih načelnikov.

Dunaj, 13. junija. V ponedeljek bodo imeli načelniki posamičnih klubov sejo, da določijo dnevni red za tekoče zasedanje. Vlada pritiska na zbornico, da bi se v tem zasedanju rešila predloga o zvišanju davka na žganje.

Obstrukcija v Pešti.

Budimpešta, 13. junija. Danes ob 5. so hrvaški delegati pozvani pred imunitetni odbor, ker zahteva sodišče njih izročitev. Za slučaj, da bi se jim ne dovolilo zagovarjati se v hrvaškem jeziku, oziroma da bi se ne pritegnil k razpravi tolmač, so hrvaški poslanci baje pripravljeni pričeti z obstrukcijo. To bi povzročilo, da bi parlament še ne mogel iti na počitnice 17. t. m.

Pašićeva vlada ne odstopi.

Belgrad, 13. junija. Vest raznih listov, da namerava Pašićeva vlada odstopiti, ne odgovarja resnici. Za sedaj Pašić ne misli na demisijo.

Zarotniški proces na Cetinju.

Cetinje, 13. junija. Pri večerajšnji razpravi proti zarotnikom je govoril državni pravdnik. Sodba se nemara izreče danes. Ni dvomiti, da bo pretežna večina obtožencev obsodena, vendar pa se zatrjuje, da bo knez Nikola večino obsojencev pomilostil. Večera je knez sprejel v avdienci inozemske žurnaliste.

Na Portugalskem ni bilo zarote!

Lisabona, 13. junija. Vlada zanika vest, da bi bila policija odkrila kako novo zaroto proti kraljevski

rodbini, in zatrjuje, da so bile osebe, zaprte v ječi Monicosa, aretovane povsem iz drugih razlogov, kakor radi sumu o kaki zaroti.

Sporazum med Anglijo in Rusijo glede Makedonije.

Berolin, 13. junija. Iz povsem zanesljivega vira poročajo, da se je glede makedonskega vprašanja dosegle popolno sporazumljenje med Rusijo in Anglijo. Ne ve se samo še, o kakšni obliki obe vladi obvestiti druge velevalisti o tem svojem sporazumu.

Gospodarstvo.

— **Trgovska-obrtna zadruga v Ljubljani.** V mesecu maju je bilo vloženo 88 378 K 87 v, dvigneno je bilo pa 43 913 K 24 v. Stanje koncem aprila 176 049 K 16 v, stanje koncem maja 215 514 K 79 v. Skupnega prometa koncem maja 4 479 859 kron 90 v.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda. G. Franja Kadilčeva v Škofji Loki 1 K. — G. D. Šetinc na Vrhniki 2 K. — G. Minka Perko, soproga postajnačelnika v Sežani nabrala na »Osnici« v Sežani 670 K. — G. Dragica de Glaria v Dol. Logatcu 134 K in sicer »Dragonček« za licitirani naprtnik 130 K ter 4 v od g. Ernesta-Marta, Marta. — Vesela družba v Postojni nabrala 9 K. — G. Malči Lenarčič v Novi vasi pri Rakeku nabrala v veseli družbi 15.09. — G. dr. Fr. Strelec, c. kr. notar v Gornji Radgoni 5080 K, kateri so bili pri raznih prilikah nabrali oziroma priprani. — Gospod France Stele, starejši, v Kamniku 360 K, katere je prejel za prodane pomarančne lupine. — Skupaj 8953 K. — Srčna hvala! — Živel!

Za Primož Trubarjev spomenik. G. Miloš Roš, učitelj v Hrastniku med člani »Streliškega in kegljaškega kluba« nabralih 1010 K. — Živel!

Darovi družbi sv. Cirila in Metoda za mesec maj so bili sledeči: Moška podružnica Trst 1400 K; Mici Semrak, Velke Lašče iz nabiralnikov i. s. Matija Hočevar K 250, Ivan Pucelj K 340, Ivan Hočevar (padarjev) K 236, Ivan Hočevar (sin) K 210, Fran Grebenc K 313, Uršula Semrak K 451, skupaj K 18; žen. podr. Gradeč, iz nabiralnikov K 1012 in članarino K 100; Friderik Gregorka, Ptuj, nar. davek K 150; Janko Bahne, Brdo, iz nabir. št. 81 na Prevohah K 1221; Anica Maršec, Ptuj iz nabir. v gostilni Muršič K 337; Jos. Komljanec, Ptuj iz nabir. K 744; Ivan Ušlaker, Črnomelj, iz Spreizerjevega nabiralnika K 10; Viki Dolenc, Vrhnika iz nabir. K 1014; Dr. Vinko Gregorič, Senožeče iz nabiralnika povodom odhoda svetnika Novaka K 3440; hran. in pos. Šmarje pri Jelšah K 120; Ivan Koderman, Sovodje i. s. pri volitvi župana K 2186, pri drugih prilikah K 788, skupaj K 2974; podr. Slovenji gradec K 50; Petrovič Anton, Miren, dar 5 K; Josipina Dežela, Idrija, nabrano v zasebnem nabiralniku gostilne Dežele K 10; dr. Josip Tičar, Kranjska gora, iz nabiralnikov i. s. v gost. Šmerno K 8, hotel Mangart K 760, hotel Razor K 2, novi nabiralnik hotel Razor K 4, skupaj K 2160; podružnica Kranjska gora K 14; Ana Podkrajšek, Ljubljana, ostanek pokroviteljine za g. Terčekove K 13; Ana Podkrajšek, Ljubljana za žensko podružnico šentpetersko v Ljubljani, čisti dohodek ob jurjevanju na »Ljubljanskem gradu« K 12748; mesino županstvo Radovljica K 60; dr. Jos. Furlan, Ljubljana, kaz. poravnava K 10; Matija Keček, Muta K 2; R. Tušak, Polzela, kasenska zadeva C. Š. P. K 5; Anton Kozlevar, Rakek, narodni davek K 19; žen. podružnica Krško, K 118; Simon Gregoričeva knjižnica, Ljubljana, iz nabir. K 5; Fr. Drenik, Šiška, iz nabir. v Moharjevi gostilni i. s. stari nabiralnik K 8, novi K 942, skupaj K 1742; dar Mesarja v Kosezah K 158; dr. Vladimir Serneo, Maribor, dar posejilnice, mesto venca t. A. Avseniku K 20; R. Tušak, Polzela, nabral K 3; Milan Žnidaršič, Matenjavas, dar K 2; I. Zupancič, Ljubljana iz nabir. K 16; žen. podr. Vrhnika K 10; družba proslavljajoča 1. dan majnika v Ajdovščini nabrala K 1282; A. Jankovič, St. Ilj, nabral v veseli družbi K 4; Francka Bedenkova, Kranj, nabrala od veselih svatov o polnoči, ko vse že spi K 8; Anton Mladič, Šmarje K 5; ženska podr. Celje K 300; posejilnica v Slov. Bistrici K 50; narod. čitalnica v Postojni mesto venca t. Ivan Kukevecu K 10 Ivan Stergulec, Begunje nad Cerknico, nabral K 1030; neimenovan K —36; Jakob Zalaznik, Ljublj. iz nabiralnika K 25; podr. Vuzenica K 80; m. podružnica v Ajdovščini v počestitve spomina blag. župana Schlegel K 3290; gostilna pri Golobčku, Ljubljana, iz nabir. K 1114; stari samec K 1; omisje »Za plotom« v restavraciji »Seidel«, Ljubljana, v proslavo spomina t. mecenca V. Polaka pokroviteljino K 200; podr. Polzela iz nabir. K 325; podr. Lembah K 20; narod. davek gimnazijalcev K 1960, in med svojimi domačini

K 308, skupaj K 2268; podr. Hrastnik-Dol K 242; Frano Kamnikar, Celovec, nabrali : Kamnikar, Repič, Samša s sodelovanjem gđ. iz Polzela v Podričnikovi gostilni K 1507; podr. v Metliki, znesek mestn. župana Jutraša v spomin t. soproge K 20; Josipina Jerman, Krško, nabrala pri taroku K 710; podr. na Brdu iz nabir. K 467; Fran Nemeč, Nabrežina, nabrala Mici Lozarjeva o priliki izleta slov. biciklistov s prodajo šopkov šmarnic K 230; Fran Polšak, Siverič, v prepiru za narodno stvar složili v Dalmaciji naseljeni Slovenci K 12; Otmaz Golob, Kozje, nabral nar. davka K 3020, (med tem zneskom dal dr. Kunej K 5); podružnica Vransko iz nabir. v gost. Košenina K 560; podr. Vransko, nabrala nar. davka K 17 in v veseli družbi Šmartno K 1, skupaj K 18; V. Watzak, Šmartno pri Litiji iz nabiralnikov: Ig. Zoro, Črni potok K 194, J. Razboršek, Šmartno K 128, A. Haslinger, Litija K 1851, Urš. Preinfalk, Litija K 209, A. Starovavnik, K 129, pl. Wurzbach, Litija K 132, Al. Jerala, Litija K 170, skupaj K 2813; »Narodna tiskarna«, Ljubljana pokroviteljino K 200; Hel. Bavdek, Udmat K 10; restavracija »Pri lipi«, Ljubljana iz nabir. K 1480; Quirin Pertl, Kapela, nabral na ženitovanju Križanič Divjak na Muti K 6; Alojzij Grinšek, Maribor (po M. Kečeku) K 2; podr. Metlika K 224; Aleks. Skaza, Travnik iz nabir. (št. 92) K 350; dr. Vladimir Serneo, Maribor iz nabir. v Narodnem domu K 13; Anton Broe, Ljubljana, nabral vzajemno s rodoljubkami na Boh. Bistrici K 86; R. Vrabel, Vransko, skupiček za nabran star papir K 280 in star denar K 127; dr. Žerjav, Ljubljana, nabral nar. davka »Zveze slov. zadrug« za april K 7; gimnazijalci na izletu v Cerknici K 314; hran. in posojilnica Tolmin K 50; Vinko Ogorelec, Škofelja, iz starega nabiralnika K 4, iz novega nabir. K 12; podr. Velike Lašče K 200; podr. Berje K 60; podr. Velenje K 100; J. Naglav, Trbovlje, nabral v veseli družbi K 5; R. Tušak, Polzela, mesto pota na Dunaj K 5; F. J. preostanek zbirke za vence poljanskih prijateljev K 620; Fr. Majer, Maribor, nabral nar. davka K 20; A. Spende, Ribnica iz nabiralnikov: pri Nacetu v Prigorici K 6, pri Miklovihi v Ribnici K 640, skupaj K 1240; R. Tušak, Polzela, star denar, ki se je prodal za K 142; podr. Ljutomer iz nabir. K 170; moš. podr. Novomesto K 11304; France Krenner, Maribor, pošilja iz veselega društva K 2; Golijeva svatba v Ljubljani K 14; N. iz nabiralnika pri Orlu v Gorici K 5; podružnica Ljutomer, izročil g. Stibler v Križevcih K 6; L. Cvetnić, Rojan, iz nabir. K 4; hran. in posojil. Senožeče K 10; slovenski realci nabrali K 1659; gostilna Fajdiga, Sodražica iz nabir. K 15; pod. za Jeseniško občino, hranilna knjižnica št. 40 pr. K 45220; moška podr. Ribnica, darovano od posojilnice v Ribnici K 50; Jos. Seljak, Idrija, daroval Stepic K 1, nabrano v gostilni Stepic K 216, skupaj K 316; moš. podr. Trst iz nabiralnikov: pri trg. Gorenju K 366, kavarina Comercio K 3520, hotel Balkan K 246, skupaj K 4132; omisje restavracije Stofla, Sežana iz nabiralnika K 20; St. Podboj, ostanek Majnikovega izleta K 220; Ivan Vrhovnik, Ljubljana, dobljeno stavo K 20; rodbina Hugon Turk mesto venca t. profesorju Pokornu K 5; Fr. Finžgar, Sora K 1; Rajko Lukman, Ljubljana, zbirka v Hrastju pri Tičniku K 13; narodna knjigarna, Ljubljana, iz nabiralnika K 2; podružnica v Metliki, iz nabiralnikov: Fleischman K 1231, gost. Malešič K 416, skupaj K 1647; ženska podr. Gradeč K 5181 in K 586; savinska posojilnica Zalec, K 50; D. J. mesto venca na krsto t. svetnika E. Gutmanna K 20; M. Zemljčič, sv. Tomaž K 120; podr. Ljutomer, nabrala mesto venca t. J. Kukovca K 6; ženska podr. Ormož K 3008; moška podr. v Ajdovščini, iz nabiralnika št. 34 K 540, gost. Kovač K 465, v podr. pisarni K 2, skupaj K 1169; g. Ogorelec, izletniki na Krim, ki so zgrešili pot na Krim, nabrali K 8; družb. pisarna, Ljubljana iz nabir. K 522; Olga Gombačeva, Matavun iz nabir. K 6; Ivan Vrhovnik, Ljubljana iz nabir. v župnišču K 741; Janko Premrov, Sarajevo, nabral meseca maja K 9; podružnica za gornjeradgonski okraj K 2222; dr. Bogomir Skaza, Planina, nabral v veseli družbi v gostilni g. Treščaja K 10; Frano Pišek, Brežice, nabral nar. davka K 11; J. Jalen, Rateče K 19; Ivan Stritar, Ljubljana, kavarina Avstrija, iz nabir. K 660; Fran Zaohel, Ljutomer, iz nabir. K 550; dr. Vladimir Serneo, Maribor, iz nabir. v Narod. domu K 15; Anton Mladič, Šmarje pri Jelšah K 3; podr. Polzela, iz nabir. št. 68 K 628; gostilna Mikuš, Ljubljana, iz nabir. K 15; gostilna »Pod Skalco«, Ljubljana, iz nabiraln. K 202; G. P. nabral v Bohinju K 260; na fantovščini g. Viljama Trtnika, nabrano K 14;

Blagajništvu družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Hiša

z velikim vrtom v bližini dolenskega kolodvora, pripravna za vsak obrt, se takoj proda.

Sedaj je jako pripravna prilika ter se dobi po jako ugodni ceni. 259-2

Več se izve na Karlovski cesti št. 11 v Ljubljani.

V trgovini z mešanim blagom na deželi na živahnem prometnem kraju, se sprejme takoj pod ugodnimi pogoji

deklica

kot trgovska vajenka. 2043-2

Ponudbe na upravnishvo „Slov. Naroda“.

!Otvoritev!

Koncesijonirana posredovalnica služb

A. Stadler

Selenburgove ulice št. 6 v Ljubljani je otvorena.

Priporoča najcenejšo, vestno in hitro postrežbo. 2040-3

10 stanovanj za poletje

z opravo in brez nje

se za sezijo odda.

Pojasnili v „Restavraciji pri Koriševem dvoru v Tacnu pod Šmarno goro. 2030-2

Hiša

z velikim vrtom v bližini dolenskega kolodvora, pripravna za vsak obrt, se takoj proda.

Sedaj je jako pripravna prilika ter se dobi po jako ugodni ceni. 259-2

Več se izve na Karlovski cesti št. 11 v Ljubljani.

V trgovini z mešanim blagom na deželi na živahnem prometnem kraju, se sprejme takoj pod ugodnimi pogoji

deklica

kot trgovska vajenka. 2043-2

Ponudbe na upravnishvo „Slov. Naroda“.

!Otvoritev!

Koncesijonirana posredovalnica služb

A. Stadler

Selenburgove ulice št. 6 v Ljubljani je otvorena.

Priporoča najcenejšo, vestno in hitro postrežbo. 2040-3

10 stanovanj za poletje

z opravo in brez nje

se za sezijo odda.

Pojasnili v „Restavraciji pri Koriševem dvoru v Tacnu pod Šmarno goro. 2030-2

Od c. kr. deželnega šolskega sveta koncesijonirana

Izobraževalna šola in :dekliški penzionat:

Kristina Jeanowits, Dunaj, VIII, Pfellgasse 5 (vhod Lerchengasse). Vestno vzgajanje in izobraževanje. Velik vrt. Udobna ureditev. Izborne reference. 2017-2

Hiša

2 nadstropna, z 19 sobami v mestu ob državni cesti, poleg velike vojašnice, s prostornim dvoriščem gospodarskim poslopjem, za vsakovrstno obrt ali trgovino pripravna, z lepim sočivnatim in sadonosnim vrtom, se proda. cena 52 000 kron Pod mestom

z mlatlino, njive, travniki itd., cena 20,000 kron Dolga 2000 kron.

Proda se zaradi starosti, onemoglosti in bolehnosti Lahko bi se tudi priložila deklica z denarjem.

Naslov pove upravnishvo „Slovenskega Naroda“.

„Superior“

proti vremenu vztrajna mrzlo-vodena barva, najboljša in najcenejša nadomestilo oljate barve, katera se ne da oprati ter se radi tega za fasadno, kakor tudi za notranje barvilo jako priporoča. 1853-7

Zaloga v veliki, kakor tudi mali prodaji za Kranjsko pri

Rob. Smielowski

Ljubljana, Rimska cesta št. 16.

Obenem so tukaj na razpolago barveni poskusi, kateri se lahko ogledajo.

Spreten kovinski strugar

(Eisendreher) zmožen obeh deželnih jezikov se išče za čimprejšnji nastop.

Prednost imajo taki, ki so že delali v kaki predilnici. 2050-3

Ponudbe z zahtevo plače na uprav. „Slov. Naroda“ pod „kovinski strugar“.

Rimske toplice.

Tržič (Monfalcone) na Primorskem.

Stalna toplota 38-40° R.

Sezona od 1. junija do 30. sept.

Zlasti priporočljivo proti protinu, trganju, išijasu, ženskim boleznim itd.

Lastnina kneza Thurn-Taxisa.

Oskrbištvu Rimskih toplic.

Ne kupujte platna

dokler se niste prepričali o izvrstni kakovosti in nizkih cenah najinih izdelkov.

Najfinejša tkanina 1 kos, 23 m 19 K

Garnitura za 2 postelji, francoski damast 28 "

Hols. kavna garnitura 9 "

Hols. kavna garnitura kakovost najfinejša 14 "

žepni, robci, ceftiri, barhenti itd. vseh izvrštev. 184 17

HOLEČEK & STAREK, Spv, Češko.

Katalogi in vzorci zastoj. (Na gornje cene dovoljujeva še posebej 1/4, provizije.

Sive koroške kose

izdeluje tovarna za kose

Karel Zeilinger

v Himmelbergu

iz najboljšega koroškega litega jekla v poljubni obliki in množini. 1342-17

Cene in vzorci kos se pošiljajo na zahtevanje franco.

Prva goriška vinska klet

Ljubljana, Stari trg št. 13.

Da zamoremo ustreči želji p. n. odjemalcev nabavili smo posebno se razlikujočo samo prvo vrsto, za kojih pristnost se popolnoma jamči, ter zagotavljamo vedno točno in vestno postrežbo.

586-27 Cene vin:

Isabela črna	liter	28 kr.
Turianske črne	"	32 kr.
Foran istrski črn	"	36 kr.
Refesko istrski črn	"	40 kr.
Modra frankinja	"	44 kr.
Cvitec najfinejši	"	44 kr.
Burgundec	"	48 kr.
Toran kratki	"	60 kr.
Vipavsko belo	"	32 kr.
Istrsko belo	"	32 kr.
Goriško rumeno	"	36 kr.
Rebula prve vrste	"	40 kr.
Rizling goriški	"	52 kr.
Muskatelec	"	60 kr.
Polinkovec (Wermouth)	"	80 kr.

Optični zavod Jos. Ph. Goldstein

Pod trančo št. 1

priporoča 24 vse v svojo stroko spadajoče predmete po zelo nizkih cenah.

Popravo točno in ceno.

Vnanja naročila z obratno pošto.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preizkušene. — Ilustrovani ceniki zastoj. 22

Popolna oprema za novorojenčko otroško perilo

v zalogi za vsako starost priporoča znana trgovina s perilom

C. J. HAMANN

LJUBLJANA.

Perilo lastnega izdelka 1870 Ustanovljena 1870.

V Ameriko in Kanado

najpripravnejše, najcenejše in najzanesljivejše prevaža

Cunard Line.

Prihodnji odhod s Trsta:

Ultima, 23. junija 1908.

Slavonia 7. julija 1908.

Pannonia 21. julija 1908.

Iz Liverpoola: 770-16

Lusitania (največji in najlepši parnik sveta) dne 4. julija, 25. julija, 15. avgusta, 5. septembra, 3. oktobra, 24. oktobra.

Mauretania, 11. julija, 1. avgusta, 22. avgusta, 12. septembra, 10. oktobra.

Pojasnili in vozne karte pri

Andr. Odisek

v LJUBLJANI, Slovenska ulica št. 25,

poleg cerkve Sv. Jož. Joz. Joz.

Posojilniški uradnik

uren računar ter priden in hiter delavec, se sprejme z dobro plačo. — V posojilničnem in bančnem knjigovodstvu izobraženi imajo prednost.

Ponudbe naj se stavijo do 15. junija 1908 na Savinske posojilnice v Zalu. 2054-3

Lepe stavbne parcele

pred delavskimi hišami na Dunajski cesti in na Glincah se naprodaj.

Več se izve na Glincah št. 37 pri Ljubljani. 1461-13

Posestvo naprodaj!

na Glincah, občina Vič, tik ob gozdu, hiša z mnogo senčnatimi prostori, tekoča voda, 2 steklena ovetličnjaka, različne šupe, prostor za tenis, zemljišča za okoli 9 oralov, za privatne in gostilničarja pripravno, primerno tudi za parceliranje! 2070-2

Več v Igriških ulicah št. 3 v Ljubljani.

prostorna klet

v Sp. Šiški za avgustov termin. Klet je pripravna za kakoga vinskega trgovca ali tudi za kako zalogo oz. skladišče.

Natančneje se poizve pri Valentin Gregorcu v Mengšu. 2025-2

Blagajne,

proti požaru in vlomom, varne pisalni stroji, ameriško pohištvo za pisarnice ceneje nego kjerkoli. — Bečke skladišče blagajna, delničarsko društvo Zagreb, Rila 22. 3424-105

Hiša naprodaj.

V Rožni dolini pri Ljubljani št. 147 se iz proste roke proda hiša z velikim in lepo urejenim vrtom.

Poizve se na licu mesta. 2066-2

Lepo ležeče

1607-4

stanovanje

v Vegovih ulicah št. 2, I. nadstr.

(Vogal Vegovih ulic in Kongresnega trga) s 4 sobami in pritliklinami se odda za avgust.

Več pove hišni oskrbnik tamkaj.

V prometnem kraju se dajo s 1. julijem v najem

vodna žaga

strugarstvo

mesarija, gostilna

in trgovina.

Naslov pove upravnishvo „Slov. Naroda“.

2061-2

Gotovo imate dobro srce

in nočete, da bi vaše domače živali, pse, konje, teleta itd. muči mrčes, nego jih počite s

„Fichteninom“

ki hitro in zanesljivo pomori vse žuželke. 251-6

Priznana pisna brezplačno pri vsak prodajalci.

Dehtva se povzod.

Tovarnice Fichtenina Karel Ebel & Komp. družba z omejeno zavezo Opava.

2 vajenca

za ključavničarsko obrt pri Josipu Rebolju, ključavničarskemu mojstru, Jenkove ulice št. 16 v Ljubljani.

Epilepsija.

dor trpi na padavici, krčih in drugih štev. aih boleznih, naj zahteva o tem brošuro, ki jo zaslonj in poštnine prosto razpošilja priv. Schwaben-Apotheke Frankfurt a. M. 3098 40

Izprašan

strežnik strojev

(mašinist) se sprejme v c. kr. cinkarni v Celju. — Dotičnik mora biti izučen ključar in spreten v oskrbovanju električnih naprav za luč in moč. Starost pod 40 let. Plača in nastop službe po dogovoru. 2083-1

Prodajalka

za trgovino za usnje se išče. Samo take, ki so praktične, naj se ponudijo in pošljejo prepise izpričeval na Viktorja Badi, Maribor, Glavni trg.

Lepa zračna

stanovanja

vsake vrste z eno, dvema ali večimi sobami od 8 kron mesečno naprej, se takoj ali za pozneje oddajo v novozgrajenih hišah v Predovičev Senu poleg Ljubljane. 937 14

Več se izve pri Eliji Predoviču na Ambrozevem trgu 7, Ljubljana.

Prilika za nakup!

Prekrasna žepna ura z verižico samo gl. 175

30.000 komadov nakupljenih, zato razpošiljam prekrasno 36urno (ne 12 urno) Gloria srebrno remontoarko na sidro, švicarsko kolesje z lepo dolbenim okrovjem s sekundnim kazalcem in lepo pozlačeno ali posrebrano verižico, natančno dohoda za samo 1 gld. 75 kr. Dalje ponujam pristno pozlačeno 36 urno remontoarko na sidro, veleprima švic ura s pozlač. verižico za 2 gld. 50 kr. 3letno pisмено jamstvo za vsako uro. Po povzetju razpošilja

S. KOHANE, izvoz ur Kra'ov št. 358.

Nebroj zahvalnih pisem in nešteto ponarob. Za neugajoče denar nazaj. 2082

Francovi vari.

MUDr. Emil Oliva

em. asistent češke ginekološke klinike prof. Rubeska in zdravnik klinike za ženske bolezni in masažo v Berlinu in Stockholmu, klinike za srčne bolezni prof. Hucharda v Parizu

ordinira kakor prejinja leta v hotelu „Stadt Leipzig“.

Informacije z obratno pošto, ev. se preskrbi stanovanje.

1753-3

Najboljša lepotila

na svetu so nedvomno pomladilna sredstva

Ädlin

rdečilo za lica

za upadla, bleda in brinetna lica. Skatljica 5—K.

Ädlin creme

Ädlin mlo

Ädlin puder

za mlado in staro 2—K in 5—K.

higieniško nevtrarno, neslutnih prednosti za vsako kožo 1—K.

zdravstveni puder najpresenetljivejšega učinka 3—K.

»Ne morem si kaj, da bi Vam ne izkazala, da sem spoznala Vaše Ädlin preparate za izvrstne in da sem jih priporočila vsem svojim družicam in prosim, da pošljete zame in tudi zanje večje število v orfeji. Z velepoštovanjem Marta Marlov, članica dunajskega orfeja.

Osrednja zaloga na Dunaju XVIII, Edelhofgasse 4L razpošilja diskretno proti vpošiljavi zneska ali po povzetju na vse kraje. Od 10 K naprej franco.

Zahtevajte jih v vseh „finejših“ parfumerijah. Zaloga v Ljubljani L. Mayerjevi loharji pri „Klatom telenu“, na Mariborskem trgu. 2086-1

Ključavničarstvo
Ign. Fasching-a vdova
Poljanski nasip šte. 8.
Reichova hiša.
Izvrstno in solidno delo.
Cene zmerno. Popravila se točno izvršujejo.

Nedosežno
+ Najnovejša ameriška iznajdba +
Nigijensko gumasto blago za moške. Porabno za leta. Patent. Gld. 2-30. Čez 2 miliona kosov prodanih v kratkem času.
Nigijensko gumasto blago za ženske. (Varstvo žensk.) Priporočili najprvi zdravniški strokovnjaki, porabno na leta. Gld. 1-30.
Kdor pošlje denar naprej (tudi pisemne znamke) mu pošlje diskretno in poštino prosto, sicer 20 kr. več, edina prodaja.
+ H. AUER, tvornice za gumasto blago. — +
Dunaj IX/2, Nussdorferstr. 3-0.

Modno blago
Pišite po vzorci!
voleno in pralno, damsko in moško, platno, damasti, namizni prt, brisače, blago za araje in vsakovrstno drugo plateno in pavolnato blago, stalocobarni
ZEFIRI
prekrasnih modnih vzorcev za araje, oblačila itd. samo dobre, preizkušene kakovosti, priporočila
Razpošiljalnica za plateno in modno blago
V. J. Havlicek a bratr
Poděbradi na Češkem.
Mnogo pohvalnic. Naročila za več nego 15 kron pošiljamo poštino prosto. Zavitek s 1 metrom praga blaga za 18 K franko. 76c-15

Popolnoma zastonj!!
5000 ur za veržicami!
Povodom cesarskega jubileja in zaradi reklame za naše novo izdelane jubilejske ure z razširjanjem ilustriranega kataloga, dobi lahko vsakdo tako veličino novo srebrno remontoarko na sidro z oklopno veržico zastonj.
— Pošljite torej svoj naslov in pridenite mu eno krono (tudi v pisemskih znamkah) za poštino in stroške na Uhren-Exporthaus »Famos« na Dunaju, XVI/2 poštini predal 148. Po povzetju stane K 170. 1933-3

Opozori se
pri nakupu
blaga za moške
in ženske obleke
na blizu 40 let obstoječo tvrdko
R. MIKLAUC
Ljubljana
Stritarjeve (Spitalske) ulice šte. 5.

Umetni in trg. vrtnar
Ivan Bizovičar
Ljubljana
Kolezijske ulice 16
127910 se priporoča za nasaditev vrtov, parkov in balkonov. — Velika izbira cvetočih in listnatih rastlin, vrtnic, prezimljujočih cvetlic (perene), krasna cvetlična grmovja, konifere, cvetlice za okna in balkone.
Izvršuje šopke, vence in bukete za razne prilike.
Delo umetniško okusno in po solidnih cenah.
Trgovina s cvetličarstvom itd.
Naročila na deželo hitro in vestno.

A. KUNST
Ljubljana
Židovske ulice 4
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.
Vse vrste naročila se izvršujejo točno in po niski ceni. Vse mere se skrajšujejo in razširjajo. — Pri sušnih naročilih naj se blagovni vzorec vpišati.

Važno! za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenojša postrežba
za droge, kemikalije, zelišča, ovetje, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posiljalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografirane aparate in potrebščine, kirurška obvežila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega rumena in konjaka. — Zaloga svežih marmeladnih ved in solij za kopel.
Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce posebn. priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, enojan, kolmož, krmlino apno itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.
— Drogerija — 24
Anton Kanc
Ljubljana, Židovske ulice št. 1.
Kupuje po najvišji ceni razna zelišča (rože), cvetje, korenine, semena, skorje itd. itd.

Ustanovljeno leta 1845.
Edini zavod
v Ljubljani
za kemično čiščenje obleke ter zastorjev, barvarija in likanje sukna na par.
JOS. REICH
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
Sprejemališče
Šelenburgove ulice šte. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

Slaščičarna in kavarna
R. Kirbisch
Ljubljana, Kongresni trg
priporoča
vsak dan svežo
ledeno kavo
in
sladoled.

JOSIP VIDMAR
Najcenejšje solnčnike in dežnike
domačega izdelka priporoča
JOSIP VIDMAR
Ljubljana
Pred škočijo 10, Stari trg 4, Prošterneve ulice 4.

Käthe voda za prsi.
Senzacionalno sredstvo v do-sego čarobnih prsi. Käthe voda za prsi se rabi samo sunanje. Zajemeno neškodljivo. Stoklenice po 3, 5 in 8 kron poštino prosto. Diskretno pošilja po povzetju 2316-49
Käthe Menzel na Dunaju XVIII Schulgasse 3, I. nadst. 11.

Schichl milom.
Za čistost se jamči s 25 000 K.
V kuhinji in po hiši
: anazimo les in kamen, najfinejše in najdebelejše tkanine ter sploh vse, kar se pere ali čisti, naj-uspešneje s
96-3

Seydlin
Najbolje za zobe.

Prva borovelska tvornica orožja
Peter Wernig
c. in kr. dvorni dobavitelj družba z omejeno zavezo
Borovlje na Koroškem
priporoča 835-14
lovne puške vseh sistemov, priznane izdelki prve vrste z največjim strelnim učinkom.
Cenovniki zastonj in poštino prosto.

Singerjevi
šivalni stroji
naj se kupujejo samo v naših prodajalnicah, ki se vse spoznajo po tem-le kazalu:
SINGER Co.
delniška družba za šivalne stroje.
Podružnica:
Kočevje, Glavni trg 79.

AVGUST REPIC
sodar 23
Ljubljana, Kolezijske ulice 16
(v Trzinu)
izdeluje prodaja in popravlja vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.

Priporoča se
trgovina
z oblačilnim blagom
HUGO INL
Stritarjeve ulice št. 4.
Velika zaloga
najnovejšega
in
najboljšega
blaga za ženske
in moške obleke.
Vzorec na zahtevanje poštino prosto.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.
— Električni obrat. —
Brata Eberl leta 1842.
Prodajalna in komptoar:
Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica:
Igriške ulice št. 8.
Prostorski mojstri a. kr. drž. in a. kr. priv. jez. Zvez.
Slikarja napisov.
Stavbniška in pohištvena pleskarja.
Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.
Zaloga čopičev za slikarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pade, karbolinoje itd.
Posebno priporočava slav. občinstvu najnovejše, najboljšje in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Kapidol“.
Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano realno in fino po najnižjih cenah.

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11.
priporoča
klobuke
cilindre, čepice itd.
— najnovejšje fašone —
po najnižji ceni.

AUSTRO-AMERICANA
Potniki v Ameriko
Najbolje želijo dobro, po ceni in zanesljivo potovati naj se obrnejo na
Simona Kmetelca
v Ljubljani, Kolezijske ulice 26.
Kotarska pojasnila dajo se brezplačno.

Destilacija žganja
v zvezi z izdelovanjem nealkoholnih osvežilnih pijač, se z najboljšim uspehom lahko takoj začne; za oblastveno dovoljenje za izdelovanje in prodajanje se jamči in temeljita manipulacija na licu mesta se uredi po skusenem strokovnjaku in se dajo primerne informacije zaradi hitre prodaje. Kdor se zanima, naj pošlje ponudbo pod šifro „Erste Fabriks-firma 68682“ na naslov: M. Duker, Nachf. na Dunaju I/1, Wollzeile 9. 1472-8

Odlikovana
Prva kr. tvornica klavirjev
Ljubljana
Kilserjeve ulice 5 Blizu Gradšču
Rudolf A. Warbinek
Jamstvo 6 let. Ekspert v vse delo.

Priporoča svoje prve vrste, za vsa podnebja solidno narejene **planine, klavirje in harmonije** tudi samostojne
za gotov denar, na delna odplačila ali naposodo.
Poprave in uglaševanja se izvršujejo točno in računijo najceneje. 1706 24
Največja tvornica na jugu Avstrije.

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo
ki ga priporočajo odlični zdravniki, skoro v vseh evropskih državah s odličnim uspehom uporablja prot vsake vrste izpuščajem
slasti proti kroničnim lišajem in paraz. izpuščajem, dalje proti rdečici na nosu, ošablinam, potenju nog, luskam na glavi in v bradi. **Bergerjevo kotranovo milo** ima v sebi 40 odstotkov česnega kotrana in se razlikuje bitveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini.
Pri poštenih boleznih rabite jako uspešno
Bergerjevo kotranovo žvapleno milo.
Kot blaže kotranovo milo za odpravljanje vse nesnage s polti,
proti spušcanju na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot nenadkrljivo kosmetično milo za smetanje in čiščenje sa vsakdanje rabe sluzi

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo,
v katerem je 85 odst. glicerina in ki je parfumirano.
Kot odlično sredstvo za glavo se rabi dalje s izvrstnim uspehom
Bergerjevo boraksovo milo
in sicer proti ogretem, ogorenju, pegam mo-soljem in drugim neprijetnim kož.
Cena komadu vsake vrste s navodilom o uporabi 70 v.
Zahtevajte po lekarnah in sadevnih trgovinah izključno **Bergerjevo kotranovo milo** in pazite na poleg stoječo varstveno znamko in na polegstoječi izraz podpis G. Hell & Co. na vsaki etiketi. Odlikovan s 2. štastno diplomom na Dunaju 1888 in s zlato svetilno na svetovni razstavi v Parizu 1900.
Vsa druga medio. in higien. mila znamke Berger so našeta v navodilu, ki se priden vsakemu milu. Napredaj v vseh lekarnah in sadevnih trgovinah.
Na debelo:
G. Hell & Comp., Dunaj, I., Biberstrasse 8
V Ljubljani se dobiva v lekarnah: **Millan Leustek, M. Mardetschli-ger, J. Mayr, G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy** in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem. 1184-11

„CROATIA“
je edina hrvaška zavarovalnica osnovana od občine svezobednega in kr. glavnega mesta Zagreba.
= „CROATIA“ =
osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremičnine vsake vrste (hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd.) ter premičnine (kakor hišno oropavo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd.) po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah.
1881 4 Vsa pojasnila daje glavni zastop „Croatie“ v Ljubljani, Kongresni trg 15.
(Za vsa večja mesta na deželi se iščejo zastopniki.)

Zdravilišče in vodno lečišče
 Prospekte pošilja zastoj
 dr. Rud. Wackenreiter
 zdrav. vodja in zakupnik kopališča.

Postaja c. kr. drž. železnice, 17/18 ure od Ljubljane.
 Vse vodno zdravljenje (sistem Priessnitzov in Knappov, solne kopeli, ogrevalne kade in električne kopeli, zdravljenje s suhim vročim zrakom, masaža, zdravilna gimnastika in elektroterapija.)
 Zmerno cene.
 Odprto od 15. maja do 15. oktobra.

kopališče Kamnik na Kranjskem.

Za poletno sezijo največja izbira
 damskih prašnih plaščev, kril, bluz in dekliških oblek. — Obleke za gospode, dečke in otroke, tudi obleke za tenisa in pralne obleke.
 Čudovito nizke cene!

„Angleško skladišče oblek“
O. BERNATOVIČ
 v Ljubljani, Mestni trg št. 5.

Pozor! Hotel Vega Pozor!
 Spodnja Šiška,

pri glavni cesti, 18 minut od glavne pošte Ljubljanske z 20 kostanji zasajenim vrtom, vsega vrta je 1600 m². 10 let prosta davka na jako lepem razglednem kraju in najbližji bližini se bodo zidale delavnice državnih železnic, kamor pride 1500 delavcev. Posebno pripravno kakor tudi potrebno, da se napravi tudi kavarana, ker sama Šiška šteje sedaj 4373 prebivalcev in nima dosedaj še nobene kavarne.

Proda se takoj, po prav ugodni ceni,
 radi boleznih v družini.
 Potrebni kapital 3000 gld., drugo se lahko obrestuje po 5 % in glavica na obroke plačuje. Tudi se da za več let v najem po jako nizki ceni z vso opremo. Več se izve pri lastniku Antonu Maver, Ljubljana, Metelkove ulice št. 19.

Oes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.
 Veljaven od dne 1. maja 1908. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.

7:05 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožico, Celovec, Praga.

7:07 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9:26 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

11:38 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec.

1:05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3:45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

7:10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7:35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico) Celovec, Praga.

10:40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez Podrožico).

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7:28 jutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

2:05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.

7:10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

10:50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Kako ozdravim?
 Tega uči naša 64 strani obsežna ilustrovanja

brezplačna knjiga

Priporočamo zato vsakemu bolniku, zlasti takim, ki jih muči **nervoznost, nevrastenija, revmatizem, boleznih v križu in glavi, žilne in črevesne težave, srčna slabost, ohromelost itd. in oslabele vseh vrst naj se takoj obrne na nas in kdor pošlje zdaj stoječ kupon, dobi takoj našo gori navedeno brošuro v zaprti kuverti **gratis in franco.****

Premnoga zahvalna pisma potrjujejo presijajno velike in senzacionalne uspehe našega zdravilnega načina.

Elektroterapevtska ordinacija, Dunaj I., Neuer Markt 14 I. nadstr. odd. 61.

13. junija 1908.

Kupon za brezplačno knjigo.
 Elektroterapevtska ordinacija na Dunaju I., Neuer Markt 14, I., odd. 61.
 Prosim, pošljite mi knjigo „Razprava o moderni elektroterapiji“ gratis in franco pod zaprto kuvert.

Ime: _____
 Naslov: _____

Perje
 za postelje in puh
 priporočila po najnižjih cenah
F. HITI
 Pred škofijo št. 20.
 Zunanja naročila se točno izvršujejo.

„Pri zlatem čevlju“
 Ljubljana
 Stari trg št. 9
 velika zaloga

čevljev
 domačega in tujega izdelka.
 Trpežno blago. — Cene solidne.
 Točna postrežba.

Jos. Eberle
 urar
 trgovec z zlatarino in srebrarino
 na Mestnem trgu št. 17

priporočila svoje velike zaloge preestijajskih ur iz prvih tovarov, budilnik, stenskih, solonskih in ur na mihale, briljantov, zlatarino in srebrarino. Namizna oprava in hitajkega srebra.

Lastna delavnica za popravila in vsa nova dela.

Orlovi lekarni
 Mr. Ph. Mardotschiäger, kemik
 J. Svoboda naslednik
 v Ljubljani.
 Medemurke za „Aldo“ navračajta, Kupujte skupno to domačo izdelke.

Ta lekarna obstoji že nad 300 let.

Avg. Agnola
 v Ljubljani, Dunajska cesta 21.
 Velika zaloga
 steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov itd.
 Gostilniška in kavararska namizna posoda
 po najnižjih cenah.

Julija Štor
 v Prešernovih ulicah št. 5
 Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tenisa in pristnih goislerskih gorkih čevljev.
 Elegantna in 2094 I
 jako skrbna izvršitev po vseh cenah

Najprijeznostni devji sedanosti.

RR. PP. Benedictins
 zobna voda, zobni prašek in zobna pasta

Dragocen recept
 ki služi za izdelovanje čudovitega sredstva za ohranjenje zob, je izšel leta 1373 Pr. Boursand in ga hrani sedaj benediktinska opatija v Soulaou, ki skrbi za to, da to zapuščino še nadalje obrača človeštvu v korist. Sredstva za ohranjenje zob, n. pr. benediktinska zobna voda, benediktinska pasta za zobe in benediktinski zobni prašek uživajo nedotakljivi svetovni sloves; v kljub vsem naporom konkurence in nešteti ponaredbi ni visokostojna vrednost benediktinskih preparatov nikdar mogla biti zatemnjena. To so zaradi njih eminentno antiseptičnih lastnosti edini uspešni pomočniki za ohranitev lepih in zdravih zob. Benediktinska ustna voda — zobna pasta in zobni prašek se dobiva samo v originalnih zavojih v parfumerijah, drogerijah in lekarnicah. Pred ponaredbami se resno svarti.

1185—6

Mestna hranilnica ljubljanska

Stanje hranilnih vlog: nad 25 milijonov K.
 Rezervni zaklad: nad 900.000 kron.

v lastni hiši, v Prešernovih ulicah št. 3
 poprej na Mestnem trgu zraven rotovža,

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure popoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdržene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča, denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potem c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4%, na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5%, izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol let. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred, na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6%, izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

Rogaška Slatina

Štajersko.

Železnica, pošta in telegraf.

POPOLNOMA PRENOVLJENO!

2019-2

Carake kopališče, moderno urejeno zdravilišče z vodo. **Kopališče Styria** novo vpeljane kopeli z ogljikovo kislino. **Preizkušeno zdravilišče** za želodčne, črevesne, bolezni na jetrih in v ledicah, kron. zagatenje, hemoroide, kamen, odebaleost, sladkosečnost, protin, katarje v požiralniku in jabelku, slabost srca. Zdravilni vrelo, podobni onim v Karlovih varih in Marijinih varih. — Detetsko in terensko zorevljenje. Izvrsni vodovod za pitje. Električna razsvetljava. — Lift. — Moderna kanalizacija.

Stalni zdraviliški orkester s sodelovanjem slovitiga tržaškega kvarteta na lok.

Največja — zaloga

Elegantne pomladanske novosti:

- Otroške čevlje
- Ameriške čevlje
- Dokolenice (gamaše)
- v največji izberi.

v izvrstnih kakovostih po zmernih cenah.

Prva in največja zaloga čevljev na Kranjskem

F. Szantner

Šelenburgove ulice 4 * Ljubljana * Šelenburgove ulice 4

Ceniki zastoj in poštnine prosto. Zunanja naročila točno proti povzetju.

Z elektric. obratom urejena tvornica
G. Skrbic
v Zagrebu. Illica šte. 40

priporoča svoje na glasne solidne in cenene 24

žaluzije

les. tkane in platnene rolete, železne in lesene kapice

za okna in prodajalnice in prosim da čim

več pozornosti poklonite tej solidni tvornici. Genovniki in proračuni na zahtevo zastoj.

„Ottoman“ tukaj, „Ottoman“ tam,

povsod me iščejo,

povsod me ljubijo.

VII 191-3

„SLAVIJA“

— — — — — vzajemno zavarovalna banka v Pragi. — — — — —

Rez. fondi: 41,335 041 01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97,814 430 97 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vseskozi slo.-ansko-narodne uprave.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah šte. 12.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživljenje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Vsak član ma po preteku petih let pravico do dividende.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in nakupantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

868 31

Velika zaloga oblek za gospode in dečke.

Priznana najboljša delavnica za izdelovanje oblek po meri.

Stalne, na vsakem predmetu označene cene.

Velika zaloga domačega in pristno angleškega blaga.

A. KUNC

Ljubljana, Dvorski trg šte. 3.

SUKNA

In modno 1047-25 blago za obleke

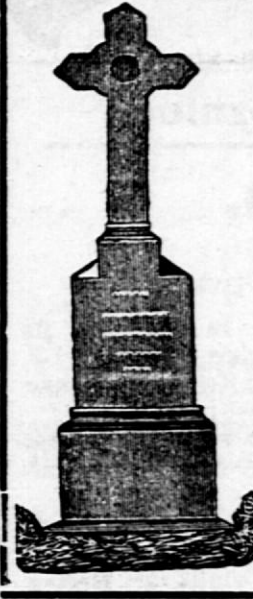
priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno

v Humpolcu na Češkem.

Tvorniške cene. Vzorec franco.

PRIPOROČILO.

Priporočam se sl. občinstvu za naročbo vsakovrstnih kamnoseških umetnih in stavbnih del.

Imam tudi zalogo žganega apna. Pri novem pokopališču pri Sv. Križu v Ljubljani imam veliko zalogo

nagrobni spomenikov

iz raznovrstnega najboljšega in najtrpežnejšega kamnja, kakor granita, sijenita, izdelujem tudi nagrobne okvire iz cementa in jamčim za trpežnost. Vse po najnižjih cenah.

S spoštovanjem

1768-9

FR. KUNOVAR

v Dolnicah št. 1., pošta Št. Vid nad Ljubljano.

Za dame **Elegantne klobuke** Za otroke
najnovejše pariške in dunajske modele

3336 49 priporoča

A. Vivod-Mozelič

v Ljubljani, Stari trg št. 21

modna trg. ter salon za damske klobuke.

Filijalka v Kranju, Glavni trg.

Klobuke cilindre in cepice
v najnovjših fasonah in v veliki izbiri
priporoča
IVAN SOKLIČ.

Zaloznik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Novost!

Zastoj in poštnine prosto naročajte
moj novi veliki

cenik s koledarjem

za vsakovrstna darila, ki je ravno izšel.

FR. ČUDEN urar in trgovec
v Ljubljani.

Zacherlin

pomaga čudovito kot nedosežni „uničevalec mrčesa“.
Pristen samo v steklenicah.
Naprodaj, kjer so obešeni plakati.

